

ЕВРОПЕЙСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

БАНКОВ НАДЗОР

Ръководство на ЕЦБ за вътрешния анализ на адекватността на капитала (БААК)

BANKENTOEZICHT

Ноември 2018 г.

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Съдържание

1	Въведение	2
1.1	Цел	3
1.2	Обхват и пропорционалност	4
2	Принципи	6
	Принцип 1 – Ръководният орган носи отговорността за доброто управление на ВААК	6
	Принцип 2 – ВААК е неделима част от цялостната рамка за управление	8
	Принцип 3 – ВААК има основополагащ принос за непрекъснатостта на дейността на институцията, осигурявайки нейната капиталова адекватност от различни перспективи	14
	Принцип 4 – Всички съществени рискове се идентифицират и вземат предвид във ВААК	28
	Принцип 5 – Вътрешният капитал е с високо качество и ясно дефиниран	32
	Принцип 6 – Методологиите на ВААК за придаване на количествено изражение на рисковете са подходящи, последователни и валидирани по независим начин	35
	Принцип 7 – Редовните стрес тестове имат за цел да осигурят капиталовата адекватност при неблагоприятни обстоятелства	40
3	Речник	44
	Съкращения	49

1 Въведение

1. Недостатъчното количество и ниското качество на капитала в банковия сектор често задълбочават и засилват финансовите сътресения. Пример за това бе неотдавнашната финансова криза, когато банките бяха принудени да изградят наново капиталовата си база в най-трудния за това момент. Същевременно множество рискове не бяха задоволително покрити със съизмерим капитал поради слабости в процесите на банките по идентифициране и оценка на рисковете.¹ Ето защо е изключително важно да се повиши устойчивостта на отделните кредитни институции в периоди на сътресения, като се подобрят техните перспективно ориентирани вътрешни анализи на адекватността на капитала (ВААК), което включва провеждане на подробни стрес тестове и капиталово планиране.
2. Съответно ВААК играе водеща роля в управлението на риска на кредитните институции. Що се отнася до значимите институции, установени в единния надзорен механизъм (ЕНМ), ЕЦБ очаква ВААК да бъдат благоразумни и консервативни² в съответствие с разпоредбите на член 73 от Директивата за капиталовите изисквания (ДКИ IV)³. Според ЕЦБ устойчивите, ефикасни и изчерпателни ВААК включват ясна оценка на рисковете за капитала и добре структурирано управление на риска и поетапни процедури по отношение на риска, които се основават на внимателно обмислена и задълбочена стратегия за риска, отразена в ефикасна система за ограничаването му.
3. Според ЕЦБ устойчивите, ефикасни и изчерпателни ВААК се опират на два стълба: икономическата и нормативната перспектива. Очаква се двете перспективи да се обуславят и допълват взаимно.
4. ВААК има също така важен принос в процеса по надзорен преглед и оценка (ПНПО) на ЕНМ. Той се отчита във всички ПНПО оценки и в процеса за определяне на капитала по Стълб II в съответствие с Насоките на ЕБО относно общите процедури и методологии за ПНПО⁴.

¹ Вижте например „Отговор на Базелския комитет на финансовата криза: доклад до G-20“ (*The Basel Committee's response to the financial crisis: report to the G20*), Базелски комитет за банков надзор, октомври 2010 г.

² Член 73 от ДКИ IV: „Институциите разполагат с надеждни, ефективни и всеобхватни стратегии и процеси за постоянно оценяване и поддържане на размера, видовете и разпределението на вътрешния капитал, който считат за адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които са или могат да бъдат изложени.“

³ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

⁴ Вижте (ЕВА/GL/2014/13) от 19 юли 2014 г., параграфи 349, 350 и 354. Съгласно параграф 349 компетентните органи „следва да определят допълнителни капиталови изисквания за всеки риск поотделно, като използват надзорна преценка“, подкрепена от редица източници на информация.

5. В ПНПО се посочва, че добрият ВААК намалява несигурността на институцията и нейните надзорни органи по отношение на рисковете, на които тя е или би могла да бъде изложена, и засилва увереността на надзорните органи в способността на институцията да продължи да извършва операциите си, като поддържа адекватна капитализация и ефикасно управлява рисковете. Това означава, че институцията трябва по перспективно ориентиран начин да се погрижи всички съществени рискове да бъдат идентифицирани, ефикасно управлявани (посредством подходяща комбинация от количествени определения и механизми за контрол) и обезпечени с достатъчно количество висококачествен капитал.

1.1 Цел

6. Предназначението на това Ръководство на ЕЦБ за ВААК („Ръководството“) е да осигури прозрачност, като изложи позицията на ЕЦБ по отношение на изискванията за ВААК съгласно член 73 от ДКИ IV. То има за цел чрез по-подробни обяснения за очакванията на ЕЦБ за ВААК да помогне на институциите да засилят своите ВААК и да насърчи използването на най-добри практики, а това да доведе до по-последователен и по-ефикасен надзор.
7. От разпоредбите за ВААК в ДКИ IV в ръководството са изведени седем принципа, които се вземат предвид, наред с другото, в оценката на ВААК на всяка институция като част от ПНПО. За тези принципи става дума и в обсъжданията с отделните институции в надзорния диалог.
8. Ръководството не замества и не отменя приложимото право, с което се транспонира член 73 от ДКИ IV. В случай на несъответствие между ръководството и приложимото право предимство има приложимото право. По предназначение ръководството е практически инструмент, който редовно се актуализира, така че да отразява новите тенденции и опит. Следователно изложените в него принципи и очаквания с времето ще претърпят развитие. Ръководството ще бъде преразглеждано с оглед на текущите тенденции в практиката и методологиите на европейския банков надзор, на международните и европейските регулаторни промени и, например, на нови официални тълкувания от Съда на Европейския съюз на релевантните директиви и регламенти.
9. В него се следва основан на принципи подход, като се поставя акцент върху избрани важни аспекти от надзорна гледна точка. Ръководството няма за цел да предостави цялостни указания за всички аспекти, които са от значение за надеждни ВААК. Отговорността за използване на ВААК, подходящ за конкретните обстоятелства на дадена институция, продължава да носи самата институция. ЕЦБ извършва оценка на ВААК на институциите за всеки отделен случай.

- Освен настоящото ръководство, релевантното право на Съюза и националното право институциите се приканват да вземат предвид и други свързани с ВААК публикации на ЕБО⁵ и международни форуми като Базелския комитет за банков надзор (БКБН) и Съвета за финансова стабилност (СФС). Освен това институциите следва да вземат предвид всички насочени към тях препоръки, свързани с ВААК, например препоръки в резултат от ПНПО, каквито са препоръките, свързани с надеждното управление, управлението на риска и механизмите за контрол.

1.2 Обхват и пропорционалност

- Настоящото ръководство се отнася за всяка кредитна институция, считана за значимо поднадзорно лице съгласно определението в член 2, параграф 16 от Рамковия регламент за ЕНМ⁶. Приложното поле на член 73 от ДКИ IV по отношение на обхвата на ВААК се определя от член 108 от ДКИ IV. Тъй като член 73 от ДКИ IV е разпоредба за минимална хармонизация и е транспониран по различен начин в различни държави членки на ЕС, в участващите държави членки съществуват множество различни практики за ВААК и изисквания за надзора над кредитните институции.
- Принципите за ВААК са разработени съвместно от ЕЦБ и националните компетентни органи (НКО). Целта на тези принципи е да се осигурят високи надзорни стандарти, като се насърчи разработването на общи методологии в тази важна област на надзора.
- ВААК е преди всичко вътрешен процес, за чието прилагане по пропорционален и надежден начин отговорни остават отделните институции. Съгласно член 73 от ДКИ IV ВААК трябва да са пропорционални на естеството, мащаба и сложността на дейностите на институцията.
- Разработените в настоящото ръководство принципи служат единствено като отправна точка в надзорния диалог с кредитните институции. Поради тази причина те не бива да се тълкуват като обхващащи всички аспекти, необходими за въвеждането и използването на надеждни, ефикасни и изчерпателни ВААК. Самата институция е отговорна за това да осигури изчерпателността и пропорционалността на своя ВААК с оглед на естеството, мащаба и сложността на своите дейности, като има предвид,

⁵ От особено значение в този смисъл са Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11); Насоките на ЕБО относно стрес тестовете на институциите (EBA/GL/2018/04); и Насоките на КЕБНО относно управлението на риска от концентрация съгласно процеса на надзорен преглед (GL31).

⁶ Регламент (ЕС) № 468/2014 на Европейската централна банка от 16 април 2014 г. за създаване на рамката за сътрудничество в единния надзорен механизъм между Европейската централна банка и националните компетентни органи и с определените на национално равнище органи (Рамков регламент за ЕНМ) (ЕЦБ/2014/17) (ОВ L 141, 14.5.2014 г., стр. 1).

че принципът на пропорционалност не бива да се прилага по начин, който да навреди на ефикасността на ВААК.

2 Принципи

Принцип 1 – Ръководният орган носи отговорността за доброто управление на ВААК

- (i) С оглед на важната роля на ВААК за институцията се очаква всички негови основни елементи да бъдат одобрени от ръководния орган. Очаква се това да намери отражение в организацията на вътрешното управление от ръководния орган, да бъде уредено съгласно националните разпоредби и да бъде в съответствие с релевантното право на Съюза и насоките на ЕБО. Очаква се ръководният орган, висшето ръководство и компетентните комитети ефикасно да обсъждат и да подлагат на критичен анализ ВААК.
- (ii) От ръководния орган се очаква всяка година да представя оценката си за капиталовата адекватност на институцията, подкрепена с резултата от ВААК и всякаква друга релевантна информация, съставяйки и подписвайки ясна и кратка декларация – декларацията за капиталова адекватност.
- (iii) Ръководният орган носи цялостната отговорност за прилагането на ВААК и от него се очаква да одобри рамка за управление на ВААК с ясно и прозрачно възлагане на отговорностите при спазване на разделението на функциите. Очаква се рамката за управление да включва ясен подход към редовния вътрешен преглед и валидиране на ВААК.

Ръководният орган одобрява основните елементи на ВААК

15. От ръководния орган се очаква да състави и подпише ДКА, както и да одобри основните елементи на ВААК, например:
- рамката за управление;
 - вътрешната рамка за документацията;
 - групата на институциите, попадащи в обхвата му, процеса на идентифициране на рискове, както и вътрешния списък на рисковете и вътрешната таксономия на риска в отражение на обхвата на съществените рискове и покриването на тези рискове с капитал;
 - методологиите за количествено определяне на риска⁷, включително допусканията и параметрите на измерване на високо равнище на риска (например времеви хоризонт, допускания за диверсификация,

⁷ Ръководството за ВААК не дава предписания за конкретна методология за количествено определяне на риска. Разделът „Избор на методологии за количествено определяне на риска“ в Принцип 6 съдържа повече подробности по темата.

ниво на доверителност), подкрепени с надеждни данни и устойчиви системи за агрегиране на данни;

- подхода, използван за оценка на капиталовата адекватност (включително рамката за стрес тестване и ясно формулирано определение за капиталова адекватност).

16. Ръководният орган има надзорна и управленска функция, които могат да се изпълняват от едно или от две отделни звена. Начинът, по който одобрението на отделните основни елементи на ВААК се разпределя между двете функции, зависи от вътрешните правила за управление на институцията. ЕЦБ ще тълкува това разпределение съгласно националните разпоредби и релевантното право на Съюза и насоки на ЕБО⁸.

Вътрешен преглед и валидиране

17. Съгласно член 73 от ДКИ IV процесите на ВААК „се подлагат на редовен вътрешен преглед“. ЕЦБ очаква той да обхваща количествени и качествени аспекти, които например включват използването на резултатите от ВААК, рамката за стрес тестване, обхващането на рискове и процеса за агрегиране на данни, в това число пропорционални процедури за валидиране за използваните вътрешни методологии за количествено определяне на риска.
18. За целта се очаква институцията да разполага с подходящи политики и процедури за вътрешен преглед. Очаква се прегледите да се извършват от трите линии на защита, състоящи се от бизнес направленията и независимите звена за вътрешен контрол (управление на риска, проверка на съответствието и вътрешен одит), съгласно съответните им роли и отговорности⁹.
19. ЕЦБ очаква налице да бъде ясен процес, чрез който да се гарантира, че ВААК ще бъде активно коригиран при възникването на съществени промени като навлизане на нови пазари, предоставяне на нови услуги, предлагане на нови продукти или промени в структурата на групата¹⁰ или финансовия конгломерат.
20. Очаква се резултатите и допусканията от ВААК да бъдат подложени на подходящ вътрешен преглед, който обхваща например областите капиталово планиране, сценарии и количествено определяне на риска. До каква степен се очаква този преглед да е количествен, а не качествен,

⁸ Вижте съображение 56 и точки 7–9 от член 3, параграф 1 от ДКИ IV и Дял II от Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

⁹ Съответните роли на звената са описани в Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

¹⁰ За целите на настоящото ръководство с понятието „институция“ се означават и групи, конгломерати и подгрупи, както е приложимо в съответствие с член 108 от ДКИ IV.

зависи от естеството на подложения на оценка аспект. Очаква се в него надлежно да бъдат взети предвид ограниченията, които произтичат от използваните методологии, базисните допускания и данните, използвани за количествено определяне на риска.

21. Целта на прегледа е да провери дали вътрешните процеси, избраните методологии и допусканията са довели до надеждни резултати („бек-тестове“) и дали те остават подходящи с оглед на текущата ситуация и бъдещите тенденции. Очаква се резултатът от този преглед да бъде подложен на подробен анализ, документиране и докладване пред висшето ръководство и ръководния орган. В случай че бъдат установени слабости, се очаква те да бъдат бързо коригирани посредством ефикасни последващи действия.

Декларация за капиталова адекватност

22. В декларацията за капиталова адекватност ръководният орган излага оценката си за капиталовата адекватност на институцията и обяснява основните си аргументи, подкрепени с информация, която той смята за релевантна, включително резултатите от ВААК. Според ЕЦБ надеждната декларация за капиталова адекватност свидетелства за това, че ръководният орган има задълбочено разбиране за капиталовата адекватност на институцията, нейните основни движещи фактори и уязвимости, основните входящи и изходящи данни за ВААК, параметрите и процесите в основата му и съгласуваността му със стратегическите планове на институцията.
23. Очаква се решението кой е упълномощен да подписва ДКА от името на ръководния орган да се вземе от институцията с оглед на националното законодателство и съответните пруденциални изисквания и насоки¹¹.

Принцип 2 – ВААК е неделима част от цялостната рамка за управление

- (i) Съгласно член 73 от ДКИ IV институциите следва да разполагат с надеждни, ефективни и всеобхватни стратегии и процеси за оценяване и поддържане на капитала, който считат за адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които са или могат да бъдат изложени.
- (ii) Освен задоволителна количествена рамка за оценка на капиталовата адекватност е необходима качествена рамка, която да осигури нейното

¹¹ Разпределението на задачи и отговорности между надзорната и управленската функция на ръководния орган е описано по-подробно в Насоките на ЕБО относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11).

активно управление. Това включва наблюдение на показателите за капиталова адекватност, за да може потенциални заплахи своевременно да се установят и подложат на оценка, като се извличат практически заключения и се предприемат превантивни действия, за да се осигури трайна адекватност и на собствения капитал, и на вътрешния капитал¹².

- (iii) Очаква се количествените и качествените аспекти на ВААК да са съгласувани помежду си, както и с бизнес стратегията и склонността за поемане на риск на институцията. Очаква се ВААК да бъде интегриран в процеса на вземане на бизнес решения и процедурите за управление на риска в институцията. Очаква се ВААК да бъде съгласуван и последователен във всички институции в групата.
- (iv) От институциите се очаква да поддържат стабилна и ефикасна цялостна архитектура на ВААК и документация за взаимодействието между елементите му и за интегрирането му в цялостната рамка за управление на институцията.
- (v) Очаква се ВААК да подпомага вземането на стратегически решения и същевременно да бъде оперативно насочен към това да се осигури поддържането на постоянна адекватна капитализация от институцията и по този начин да способства за подходящо съотношение между рискове и ползи. Всички методи и процеси, които институцията прилага за регулиране на капиталовата си адекватност като част от оперативния или стратегическия процес на управление на капиталовата адекватност, се очаква да бъдат одобрени, подложени на задълбочен преглед и подобаващо вградени във ВААК и документацията по него.

ВААК като неделима част от рамката за управление на институцията

- 24. С цел оценка и поддържане на достатъчно капиталово покритие за рисковете на институцията¹³ се очаква вътрешните процеси и правила да гарантират, че количественият анализ на рисковете, отразен във ВААК, е интегриран във всички съществени бизнес дейности и решения.
- 25. Тази интеграция може да се постигне, като ВААК се използва например за процеса на стратегическо планиране на групово равнище, за наблюдение на показателите за капиталова адекватност с цел навременно идентифициране и оценка на потенциални заплахи, за практически изводи и превантивни действия, за разпределението на капитала, както и за осигуряване на постоянната ефикасност на рамката за склонността за поемане на риск (РСРР).

¹² Понятието „вътрешен капитал“ е описано в Принцип 5.

¹³ Общите очаквания за количествената част на ВААК са представени в Принцип 3.

26. Очаква се показатели за изпълнение на дейността, коригирани спрямо риска и основаващи се на ВААК¹⁴, да се използват в процеса по вземане на решения, както и например при определяне на променливото възнаграждение или при обсъждане на дейността и рисковете на всички равнища в институцията, включително, но не само, в комитетите за управление на активите и пасивите, комитетите по риска и заседанията на ръководния орган.

Цялостната архитектура на ВААК

27. Ръководният орган отговаря за поддържането на надеждна и ефикасна цялостна архитектура на ВААК, която осигурява доброто съгласуване на различните му елементи и гарантира, че ВААК е неделима част от цялостната рамка за управление на институцията. Очаква се институцията да има ясна представа за начина, по който тези елементи биват последователно интегрирани в ефикасен цялостен процес, който ѝ позволява да поддържа капиталова адекватност с течение на времето.
28. За целта се очаква като част от своята документация за ВААК институцията да поддържа описание на цялостната архитектура на ВААК – например под формата на обзор на основните му елементи и начина, по който те функционират заедно, като в него се обяснява как ВААК е интегриран във функционирането на институцията и как тя използва резултатите от него. Очаква се това описание на архитектурата на ВААК да обяснява общата му структура, начина, по който резултатите от него се използват при вземането на решения, и връзките например между бизнес стратегиите и стратегиите за рисковете, капиталовите планове, процесите на идентифициране на рисковете, декларацията за склонността за поемане на риск, системите от лимити, методологиите за количествено определяне на риска, програмата за провеждане на стрес тестове и докладването пред ръководството.

Докладване пред ръководството

29. ВААК е текущ процес. Очаква се институцията да интегрира с подходяща периодичност резултатите от ВААК (например как се развиват съществените рискове, основните показатели и др.) в своите вътрешни доклади до различни нива на ръководството. Очаква се докладването пред ръководния орган да се извършва най-малко веднъж на всеки три месеца, но в зависимост от размера, сложността, бизнес модела и видовете риск

¹⁴ Примери за такива показатели се посочват в *Насоки на ЕБО за разумни политики за определяне на възнагражденията съгласно член 74, параграф 3 и член 75, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС и оповестявания съгласно член 450 от Регламент (ЕС) № 575/2013 (EBA/GL/2015/22)*.

на институцията може да е необходимо то да бъде по-често с цел да се осигурят навременни управленски действия.

30. Очаква се когато бъдат одобрени, резултатите от ВААК за количествено определяне на риска и разпределение на капитала да служат за основен показател за ефективността на дейността и цел, спрямо която да се измерват финансовите резултати на всяко поемащо риск звено, а също и други резултати. Очаква се за това да способства въвеждането на надеждна рамка за управление и архитектура на ВААК, които са описани в Принцип 1.

ВААК и рамката за склонността за поемане на риск¹⁵

31. Очаква се в рамката за склонност към риск на институцията да се регламентира нейното взаимодействие с други стратегически процеси като ВААК, ВААЛ, плана за възстановяване и рамката за възнагражденията, в съответствие с надзорното изявление на ЕНМ относно корпоративното управление и склонността за поемане на риск. Очаква се една подробно разработена рамка за склонност към риск, представена в декларацията за склонността към риск, да бъде тясно свързана с ВААК и да съставлява ключов елемент на устойчивото управление на риска и капитала.
32. Очаква се в своята декларация за склонността за поемане на риск институцията да изложи ясно и недвусмислено становище, както и планирани действия по отношение на рисковете, на които е изложена, в съответствие със своята бизнес стратегия. По-конкретно се очаква декларацията да включва аргументите ѝ за поемането или избягването на определени видове рискове, продукти или региони.
33. Очаква се цялостният рисков профил на институцията в крайна сметка да следва ограниченията и да се ръководи от рамката за склонност към риск в цялата група и нейното прилагане. Освен това рамката за склонност към риск е изключително важен елемент на процеса по разработване на стратегията на институцията и нейното прилагане. Тя свързва по структуриран начин поетите от институцията рискове с нейната капиталова адекватност и стратегически цели. Очаква се като част от рамката за склонност към риск институцията да определи и вземе предвид своите управленски буфери.
34. От нея се очаква да обясни ясно как ВААК способства за прилагането и наблюдението на нейната стратегия и склонност към риск, както и за начина, по който това ѝ позволява ефикасно да спазва договорените

¹⁵ Допълнителни обяснения и указания се съдържат в публикациите „Надзорно изявление на ЕНМ относно корпоративното управление и склонността за поемане на риск“ (*SSM supervisory statement on governance and risk appetite*), ЕЦБ, юни 2016 г. и „Принципи за ефикасна рамка за склонността за поемане на риск“ (*Principles for An Effective Risk Appetite Framework*), Съвет за финансова стабилност, ноември 2013 г.

граница на риска, изложени в декларацията за склонността за поемане на риск. За да се благоприятства надеждното и ефикасно управление на риска, от институцията се очаква да използва резултатите от ВААК при изграждането на ефикасна система за наблюдение и докладване на рисковете, както и достатъчно подробна система от лимити (включително ефикасни поетапни процедури), която определя конкретни лимити например за индивидуалните рискове, техни съставни елементи, звената и структурите, което помага за оперативно прилагане на декларацията за склонността за поемане на риск на групата.

Съгласуваност между ВААК и плановете за възстановяване

35. С плановете за възстановяване се цели институцията да разполага с мерки, които да предприеме в случай на значително влошаване на финансовото ѝ състояние, с цел възстановяване. Недостатъчната капитализация е една от основните заплахи за непрекъснатостта на дейността и жизнеспособността на институцията, затова се очаква ВААК и планът за възстановяване да бъдат част от едно цялостно управление на риска. Ако целта на ВААК е да поддържа непрекъснатост на дейността на институцията (в рамките на нейната стратегия и планиран бизнес модел), то плановете за възстановяване определят мерки (включително извънредни) за възстановяване на финансовото ѝ състояние, след като то значително се е влошило.
36. От институциите съответно се очаква да осигурят съгласуваност и последователност между своите ВААК от една страна и своите плановете и уредба за възстановяване – от друга (например праговете за сигнали за ранно предупреждение и показателите за възстановяване, поетапните процедури и потенциалните управленски действия¹⁶). Освен това се очаква потенциални управленски действия във връзка с ВААК, които имат съществено въздействие, да бъдат незабавно отразени в плана за възстановяване, и обратно – да гарантират, че процесите и информацията, включени в свързаните с това документи, са съгласувани и актуализирани.

Съгласуваност и последователност в групите

37. Очаква се ВААК да осигури капиталова адекватност на съответните равнища на консолидация и за съответните институции в групата съгласно изискванията на член 108 от ДКИ IV. За да може капиталовата адекватност да се оценява и поддържа по ефикасен начин във всички институции, стратегиите, процесите за управление на риска, вземането на решения, както и методологиите и допусканията, които се прилагат при

¹⁶ При наличие на различия в основополагащите принципи за ВААК и плановете за възстановяване предвидените управленски действия може да се различават.

количественото определяне на капитала, трябва да бъдат съгласувани в съответния периметър.

38. При наличие на различия в националните разпоредби и указания за ВААК за определени институции или подгрупи тяхното прилагане на съответните равнища на групата или подгрупата може да изисква подходи, които в известна степен се различават. Въпреки това се очаква институциите да се погрижат това да не попречи на ефикасността и последователността на ВААК на всяко релевантно равнище, като особено внимание се обръща на равнището на групата. Също така се очаква институцията да оцени по консервативен и благоразумен начин евентуални пречки пред възможността за прехвърляне на капитал в рамките на групата и да ги вземе предвид в своя ВААК.

Пример 2.1:

Съгласуваност между ВААК и плана за възстановяване

За да се осигури цялостна съгласуваност на уредбата за възстановяване и ВААК, от институциите се очаква последователност в целия цикъл от потенциални въздействия върху капитала и съответстващите им управленски действия във ВААК и в плановете за възстановяване. По-конкретно това означава, че се очаква например във ВААК системно да се отчитат капиталовите показатели, използвани в плана за възстановяване за идентифициране на значими действителни и възможни бъдещи епизоди на влошаване в количеството и качеството на капитала. По-конкретно, при нормални обстоятелства се очаква капиталовите равнища да се управляват посредством ВААК така, че да се задържат с разумен марж над праговете за капиталовите показатели¹⁷ в плана за възстановяване.

Аналогично, управленските действия във ВААК и в плана за възстановяване също се очаква да бъдат съгласувани: ако дадена институция предвижда сходни действия в плана си за възстановяване и в своя ВААК, това би могло да доведе до надценяване на ефикасността на вариантите за възстановяване при изчисляването на общия капацитет за възстановяване, в случай че някои от действията вече са били използвани в рамките на ВААК. Поради тази причина, за да се избегне припокриване на вариантите за възстановяване и управленските действия във връзка с ВААК, което би могло да доведе до „двойно отчитане“, се очаква съществените управленски действия по ВААК да бъдат незабавно отразявани в преоценка на осъществимостта и ефикасността на вариантите за възстановяване, включени в плана за възстановяване.¹⁸

Способността на дадена институция за набиране на капитал в ситуация на възстановяване например би могла да бъде сериозно засегната, ако

¹⁷ За повече подробности по темата вижте Насоки на ЕБО за минималния списък с качествени и количествени показатели, свързани с плана за възстановяване (EBA/GL/2015/02).

¹⁸ За повече подробности вижте също „Доклад на ЕЦБ за плановете за възстановяване“, юли 2018 г.

институцията вече е набрала капитал в рамките на своя ВААК в ситуация, която не попада в обхвата на плана за възстановяване. Това би могло да окаже въздействие върху видовете и размера на допълнителния капитал, който тя може да набере, както и върху параметрите на условията за емитиране. Друг пример са управленските действия, свързани с редуцирането на рисковете. Ако например определени активи бъдат продадени в рамките на ВААК в ситуация, различна от ситуация на възстановяване, тези активи не могат да бъдат продадени отново на по-късен етап, т.е. това действие вече не може да бъде осъществим вариант за възстановяване.

Друга връзка между ВААК и плановете за възстановяване са обратните стрес тестове. Очаква се институциите да използват този инструмент като част от своя ВААК, за да оценяват кои сценарии биха ги поставили в ситуация, застрашаваща способността им да следват избрания си бизнес модел (и съответно своите цели по ВААК). В контекста на плановете за възстановяване „обратните стрес тестове следва да се считат за начална точка при разработването на сценарии, които следва да са само „близки до неизпълнение“, т.е. при които бизнес моделът на институцията или групата би се превърнал в нежизнеспособен, ако мерките за възстановяване не бъдат приложени успешно“.¹⁹ Освен това както във ВААК, така и в плановете за възстановяване сценариите трябва да се основават на събития, които са особено релевантни за институциите, и да бъдат насочени към основните им уязвимости.

Принцип 3 – ВААК има основополагащ принос за непрекъснатостта на дейността на институцията, осигурявайки нейната капиталова адекватност от различни перспективи

- (i) ВААК изпълнява водеща роля за поддържането на непрекъснатостта на дейността на институцията, като осигурява адекватната ѝ капитализация. За да осигури институцията този принос за своята непрекъснатост на дейността, от нея се очаква да прилага пропорционален ВААК, който е разумен и консервативен и съчетава две допълващи се вътрешни перспективи.
- (ii) Очаква се институцията да прилага нормативна перспектива, която представлява многогодишна оценка на капацитета ѝ да изпълнява всички свързани с капитала регулаторни и надзорни изисквания и искания и да се справя с други външни финансови ограничения, на постоянна основа в средносрочен план. Това включва оценка на реалистичен базов сценарий и подходящи, специфични за институцията утежнени сценарии, отразени в

¹⁹ Вижте параграф 11 от Насоки на ЕБО относно набора от сценарии за използване при плановете за възстановяване (EBA/GL/2014/06).

многогодишното капиталово планиране и в съответствие с цялостните запланувани цели на институцията.

- (iii) Очаква се нормативната перспектива да бъде допълнена от икономическа перспектива, според която от институцията се очаква да идентифицира и придаде количествено изражение на всички съществени рискове, които биха могли да причинят икономически загуби и да доведат до изчерпване на вътрешния капитал. Съгласно тази икономическа перспектива от институцията се очаква да осигури задоволителното покриване на рисковете с вътрешен капитал, в съответствие с понятието за адекватност на вътрешния капитал.
- (iv) Очаква се двете перспективи да се допълват взаимно и да бъдат интегрирани във всички важни бизнес дейности и решения, както е посочено в Принцип 2.

Цел: принос за непрекъснатостта на дейността на институцията

- 39. Целта на ВААК е да допринесе за непрекъснатостта на дейността на институцията от капиталова перспектива, като гарантира наличието на достатъчно капитал, за да понесе тя рисковете, да поеме загубите и да следва устойчива стратегия, дори и в продължителен период на неблагоприятно развитие на обстоятелствата. Очаква се институцията да отрази тази цел, свързана с непрекъснатостта на дейността, в своята рамка за склонност към риск (описана в Принцип 2) и да използва рамката на ВААК, за да подложи на преоценка склонността си за поемане на риск и праговете си на толерантност в общите капиталови ограничения, вземайки предвид рисковия си профил и уязвимости.
- 40. При наличните капиталови ограничения от институцията се очаква да подложи на оценка и определи²⁰ управленски буфери над регулаторните и надзорните минимални равнища²¹ и нужди от вътрешен капитал, които ѝ позволяват да следва устойчиво стратегията си. От институцията се очаква, когато се стреми да установи достатъчни управленски буфери в средносрочен план, да вземе предвид например очакванията на пазарите, инвеститорите и контрагентите, евентуалните ограничения за разпределението на дивиденди, произтичащи от максималната сума за разпределение (MCP) и зависимостта на бизнес модела от капацитета за изплащане на бонуси, дивиденди и плащания по инструменти на

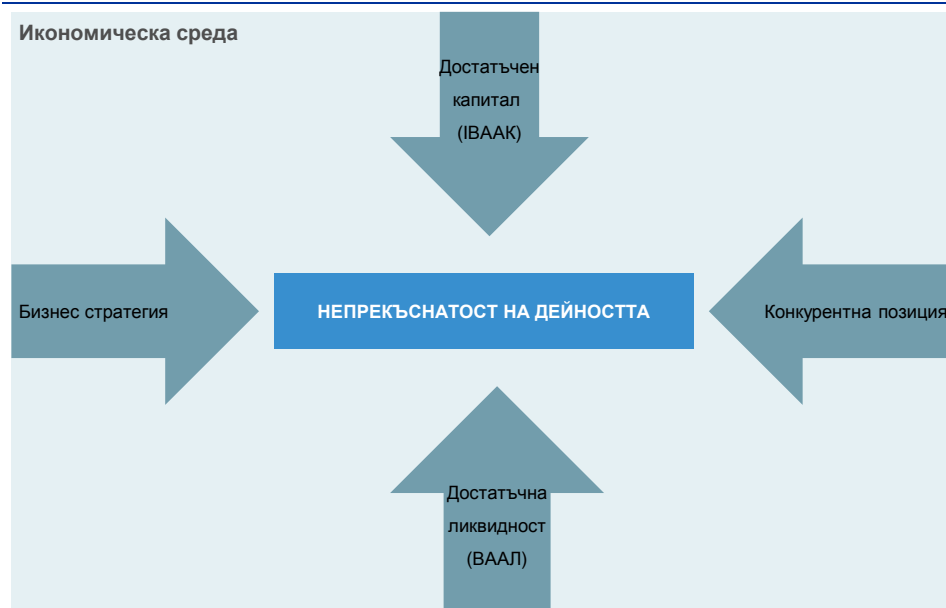
²⁰ В настоящото ръководство понятието за управленски буфери не се отнася до наличния капитал („пространство за маневриране“). По-скоро то отразява позицията на институцията по въпроса какъв капитал ѝ е необходим, за да следва устойчиво бизнес модела си.

²¹ Понятието за управленски буфер всъщност не определя нови минимални капиталови изисквания, надхвърлящи съществуващите правни минимални изисквания. Макар че в общи линии се очаква управленските буфери да бъдат по-големи от нула, теоретично институцията може да приведе аргумента, че в зависимост от оценявания сценарий нулев управленски буфер все пак би ѝ позволил да следва устойчиво бизнес модела си.

допълнителния капитал от първи ред. Наред с такива външни ограничения управленските буфери се очаква, например, да смекчават несигурността, свързана с прогнозите за капиталовите съотношения и евентуалните колебания в тях, да бъдат съобразени със склонността на институцията към поемане на риск и да позволяват известна гъвкавост на бизнес решенията.

Диаграма 1

БААК допринася за непрекъснатостта на дейността на институцията

Видът и размерът на фигурите са избрани единствено с илюстративна цел.

Нормативна вътрешна перспектива

41. Нормативната перспектива представлява многогодишна оценка на капацитета на институцията да изпълнява всички свързани с капитала количествени регулаторни и надзорни изисквания и искания и да се справя с други външни финансови ограничения, по всяко време.
42. В допълнение към изисквания като например за коефициента на ливъридж, големите експозиции и (когато стане приложимо) минималното изискване за приемливи задължения (МИПЗ), институцията се очаква да вземе предвид, по-специално, капиталовите изисквания по Стълб I и Стълб II, рамката за буферите в ДКИ IV и насоките за капитала по Стълб II, както е показано в Диаграма 2.
43. Очаква се в нормативната перспектива да се отразят всички съществени рискове, засягащи релевантните регулаторни съотношения, включително размерът на собствения капитал и размерът на рисковите експозиции, за целия период на планиране. Ето защо, макар че резултатите се изразяват в регулаторни показатели, нормативната перспектива не се ограничава до

рисковете по Стълб I, които се отчитат в регулаторните капиталови изисквания. При оценяването на капиталовата адекватност от нормативна перспектива от институцията се очаква да вземе предвид всички релевантни рискове, на които е придала количествено изражение от икономическа перспектива, и да прецени дали и до каква степен е възможно тези рискове да се осъществят през периода на планиране, в зависимост от прилагания сценарий.

44. Очаква се институцията да поддържа солиден и актуален капиталов план, съвместим с нейните стратегии, склонност за поемане на риск и капиталови ресурси. Очаква се капиталовият план да включва базов и утежнен сценарий и да има бъдещ времеви хоризонт от поне три години²². Очаква се също така институцията да вземе предвид въздействието на предстоящи промени в правната, регулаторната и счетоводната рамка²³ и да взема информирани и обосновани решения как да ги отрази в капиталовото планиране. Що се отнася до бъдещите равнища на изискването по Стълб II (P2R) и насоките по Стълб II (P2G), очаква се институциите да вземат предвид цялата информация за бъдещи промени в тези позиции.²⁴

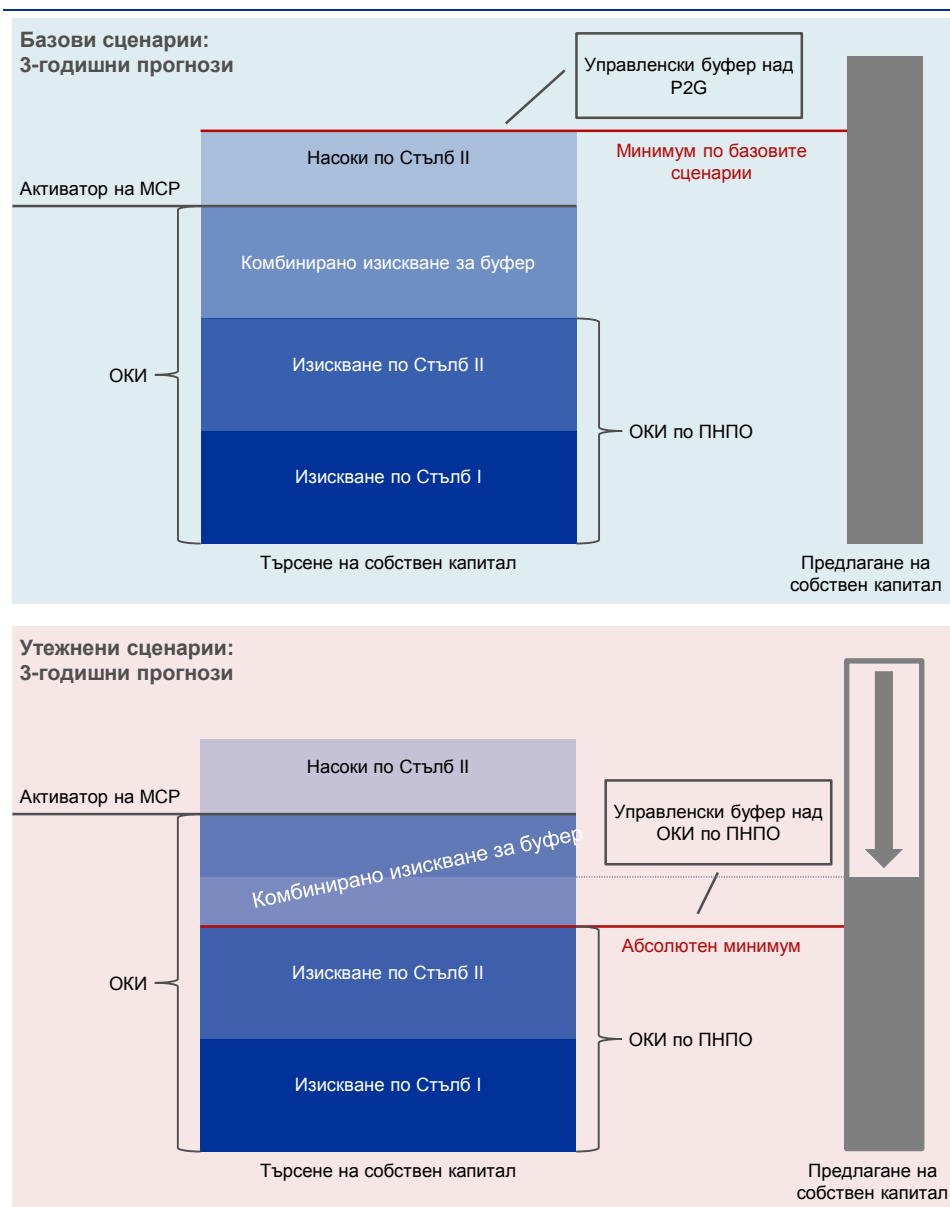
²² Задължение на институцията е да избере подходящ хоризонт на планиране – три години е минималният срок, който се очаква да обхване капиталовият план. Очаква се също така при стратегическото си планиране институциите да вземат предвид, по пропорционален начин, тенденциите отвъд този минимален хоризонт, ако те биха имали съществено въздействие.

²³ В зависимост от вероятността и потенциалното въздействие на конкретни промени институцията може да приложи различно третиране. Така например, възможно е някои промени да изглеждат много слабо вероятни, но биха имали толкова голямо въздействие върху институцията, че се очаква тя да подготви извънредни мерки. Други, по-вероятни регулаторни промени обаче се очаква да бъдат обхванати в самия капиталов план. Скорешни примери за нови регулации са Международният стандарт за финансово отчитане 9 (МСФО 9), Директивата за възстановяване и реструктуриране на банки (ДВПБ) и стандартизиращият подход към кредитния риск от страна на контрагента (SA-CCR).

²⁴ Равнищата на изискването по Стълб II и насоките по Стълб II се определят от ЕЦБ. В капиталовото си планиране институциите се очаква да третират тези нужди от капитал като външно определени стойности. При отсъствие на конкретна информация за противното се очаква бъдещото изискване по Стълб II и бъдещите насоки по Стълб II, които ще се използват в капиталовото планиране, да бъдат най-малко на текущото равнище.

Диаграма 2

Управленски буфери и други капиталови ограничения от нормативна перспектива

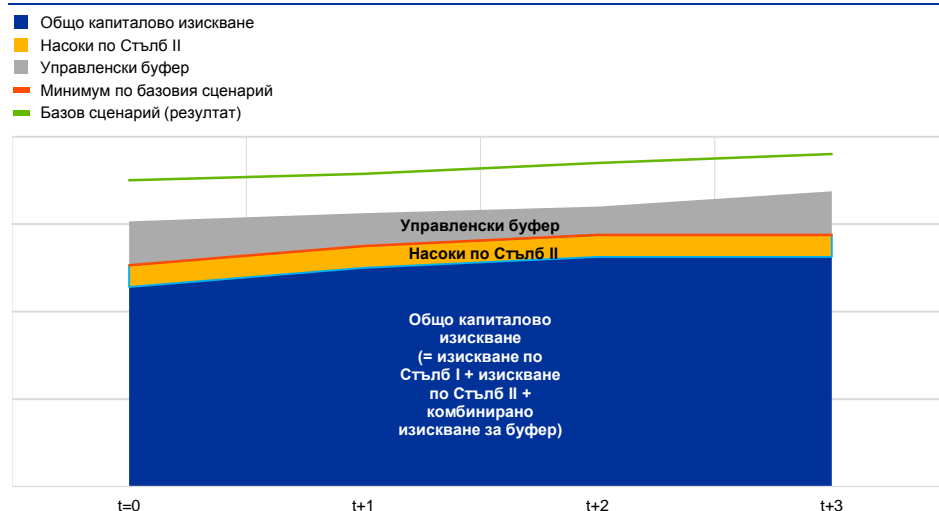

Видът и размерът на фигурите са избрани единствено с илюстративна цел.

45. За нестресови условия, включително базовите прогнози в капиталовите планове, институцията се очаква да вземе предвид освен общото капиталово изискване въз основа на ПНПО и комбинираното изискване за буфер, т.е. общото капиталово изискване и насоките по Стълб II. Очаква се институцията да отчита това, когато определя подходящи управленски буфери и прилага такива капиталови планове, които ѝ позволяват да изпълнява общото капиталово изискване плюс насоките по Стълб II в средносрочен план при очакваните базови условия (вижте Диаграма 3).

Диаграма 3

Базова прогноза за капиталовото съотношение от нормативна перспектива

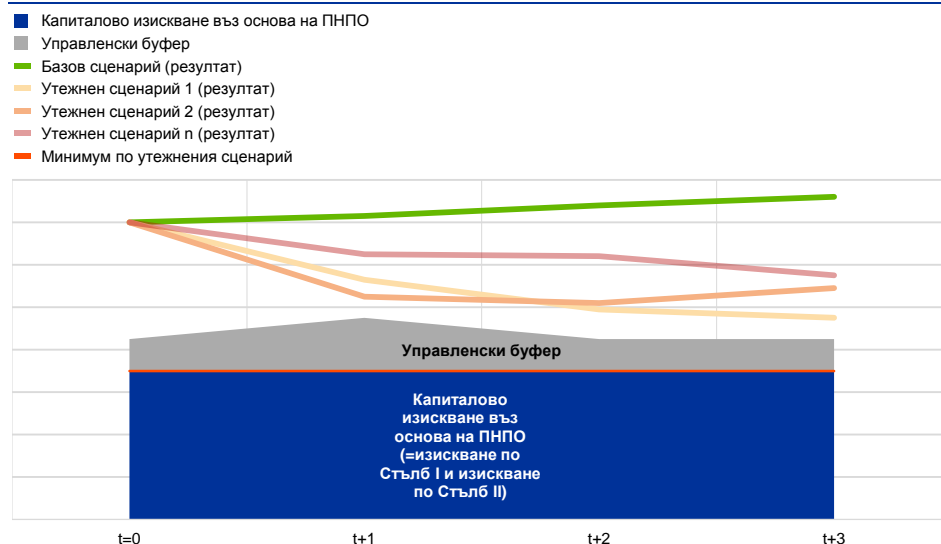
Видът и размерът на фигурите са избрани единствено с илюстративна цел.

46. Очаква се институцията да се стреми да изпълнява по всяко време общото капиталово изискване въз основа на ПНПО, включително в продължителни периоди на неблагоприятно развитие на обстоятелствата, свързано със сериозно намаляване на БСК1. При достатъчно утежнени сценарии²⁵ е възможно да бъде приемливо институцията да не изпълнява насоките по Стълб II и комбинираните изисквания за буфери. От институцията обаче се очаква да определи подходящи управленски буфери в добавка към капиталовото изискване въз основа на ПНПО, за да предвиди тези обстоятелства, и да ги включи в капиталовите планове. Това би ѝ позволило да остане над равнището на капиталовото изискване въз основа на ПНПО и да изпълни например пазарните очаквания дори и при неблагоприятни условия в средносрочен план (вижте Диаграма 4).
47. Ако в капиталовия си план институцията допуска управленски действия, очаква се тя също така да прецени изпълнимостта и очаквания ефект от тези действия при различните сценарии, както и да осигури прозрачност по въпроса за количествения ефект от всяко действие върху прогнозните стойности. Където това е приложимо, очаква се използваните допускания да са в синхрон с плана за възстановяване.

²⁵ Тежестта на утежнените сценарии е разгледана по-подробно в Принцип 7.

Диаграма 4

Прогнози за капиталовото съотношение при утежнен сценарий, от нормативна перспектива²⁶

Видът и размерът на фигурите са избрани единствено с илюстративна цел.

Икономическа вътрешна перспектива

48. Очаква се институцията да управлява капиталовата си адекватност от икономическа перспектива, като се грижи рисковете да бъдат адекватно покрити от вътрешен капитал, като се отчитат очакванията в Принцип 5. Капиталовата адекватност от икономическа перспектива изисква вътрешният капитал на институцията да бъде достатъчен, за да покрива рисковете ѝ и да поддържа трайно стратегията ѝ.
49. От тази перспектива оценката на институцията се очаква да обхване целия комплекс от рискове, които биха могли да имат съществено въздействие върху капиталовата ѝ позиция в икономически план. За да улови реалистично икономическото състояние, тази перспектива не се опира на счетоводни или регулаторни разпоредби. При нея се отчитат по скоро съображения, свързани с икономическата стойност²⁷ за всички икономически релевантни аспекти, включително активи, пасиви и

²⁶ За илюстративни цели е използван един и същ управленски буфер за всички сценарии, въпреки че реалният управленски буфер зависи от оценявания сценарий.

²⁷ За повече информация за това понятие вижте речника. Що се отнася до вътрешния капитал, подробностите са изложени в Принцип 5; що се отнася до рисковете, от институциите се очаква да вземат предвид всичко, което би могло да засегне икономическата им стойност, т.е. вътрешния им капитал. Повече подробности за очакванията на ЕЦБ във връзка с идентифицирането и количественото определяне на рисковете и провеждането на стрес тестове от икономическа перспектива са изложени в Принципи 4, 6 и 7.

рискове.²⁸ В този смисъл, макар че БААК се основава на презумпцията за непрекъснатост на дейността на институцията и именно нея има за цел да осигури, от институцията се очаква да управлява икономическата си капиталова адекватност въз основа на съображенията, свързани с икономическата стойност. От институцията се очаква да управлява адекватно икономическите рискове и вътрешния капитал и да ги подлага на оценка в рамката на стрес тестовете и на наблюдението и управлението на капиталовата адекватност.

50. Очаква се институцията да използва собствени процедури и методологии за определяне, количествено определяне и заделяне на вътрешен капитал срещу очаквани загуби (доколкото те не са взети предвид при определянето на вътрешния капитал) и срещу неочаквани загуби, които би могла да понесе, при спазване на принципа за пропорционалност. Очаква се институцията да определя количественото измерение на риска при текущата ситуация в определен момент, на референтната дата. Очаква се това да бъде допълнено от средносрочна оценка на въздействието на съществени бъдещи събития, които не са включени в оценката на текущата ситуация, например потенциални управленски действия, промени в рисковия профил или във външните условия²⁹.
51. Очаква се институцията да използва резултатите и измерителите от икономическата оценка на капиталовата адекватност в своето стратегическо и оперативно управление и когато подлага на преглед склонността си за поемане на риск и бизнес стратегиите си. Освен да прилага предпазливост при определянето на вътрешния си капитал³⁰ и при количественото определяне на риска, от институцията се очаква да представи концепция за икономическа капиталова адекватност, която ѝ позволява да остане икономически жизнеспособна и да следва стратегията си. Това включва управленски процеси за навременно установяване на необходимостта от действия за преодоляване на зараждащ се недостиг на вътрешен капитал и за предприемане на ефикасни мерки (например увеличение на капитала или редуциране на риска).
52. Икономическата капиталова адекватност на институцията изисква активно наблюдение и управление. Затова от институцията се очаква да изготви и планира процедури и управленски действия, които да бъдат предприети за

²⁸ Концепцията за икономическа капиталова адекватност, включително, например, за нетна настояща стойност, се определя от собствената дефиниция и критерии на институцията. Макар че се очаква концепцията, на която се опира тази перспектива, да бъде в синхрон с понятието за „икономическа стойност“, описано в Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02) (известен още като лихвен риск в банковия портфейл), в настоящото Ръководство не се предписва прилагането на каквато и да е конкретна методология за количествено определяне на риска или на вътрешния капитал.

²⁹ Управленските действия обхващат, наред с всичко останало, капиталови мерки, придобивания или продажби на направления на дейност и промени в рисковия профил. Вижте също раздела „Взаимодействие между икономическата и нормативната перспектива“.

³⁰ Очакванията по отношение на вътрешния капитал са представени в Принцип 5.

справяне със ситуации, които биха довели до недостатъчна капитализация.

Диаграма 5

Управленски съображения от икономическа перспектива

Важно е да се отбележи, че графиката не бива да се тълкува като прогноза за икономическото положение в конкретен момент. Тя изобразява спада в икономическите капиталови равнища, който би могъл да настъпи с времето отвъд нормалното развитие на икономическия цикъл. Очаква се институцията да има стратегия за справяне с подобен спад и активно да управлява капиталовата адекватност. Освен това се очаква количественото изражение на риска и на наличния вътрешен капитал да бъде включвано в прогнозите от нормативна перспектива.

53. Когато институцията установи значителна тенденция към отслабване на икономическата ѝ капиталова позиция, се очаква тя да обмисли мерки за запазване на адекватна капитализация и обръщане на тенденцията и да преразгледа стратегията си и склонността си за поемане на риск, както е показано в Диаграма 5. Съответно, когато институцията падне под прага си на адекватност на вътрешния капитал, се очаква тя да бъде в състояние да предприеме необходимите мерки и да обясни как капиталовата адекватност ще бъде осигурена в средносрочен план.

Взаимодействие между икономическата и нормативната перспектива

54. От икономическа перспектива икономическите рискове и загуби засягат непосредствено и в пълна степен вътрешния капитал. Ето защо тя осигурява много изчерпателна картина на рисковете³¹. Някои от тези рискове или свързани с тях рискове може да се реализират частично или изцяло в по-късен момент от нормативна перспектива във вид на счетоводни загуби, намаляване на собствения капитал или пруденциални провизии.

³¹ Така например негативно въздействие на лихвения риск в банковия портфейл върху икономическата стойност (т.е. промяна в настоящата стойност на очакваните нетни парични потоци на институцията) дава идея за потенциалните дългосрочни последици за общите експозиции на институцията. Според нормативната перспектива този риск може да се реализира например посредством намаляване на приходите или посредством транзакция, засягаща съответния портфейл.

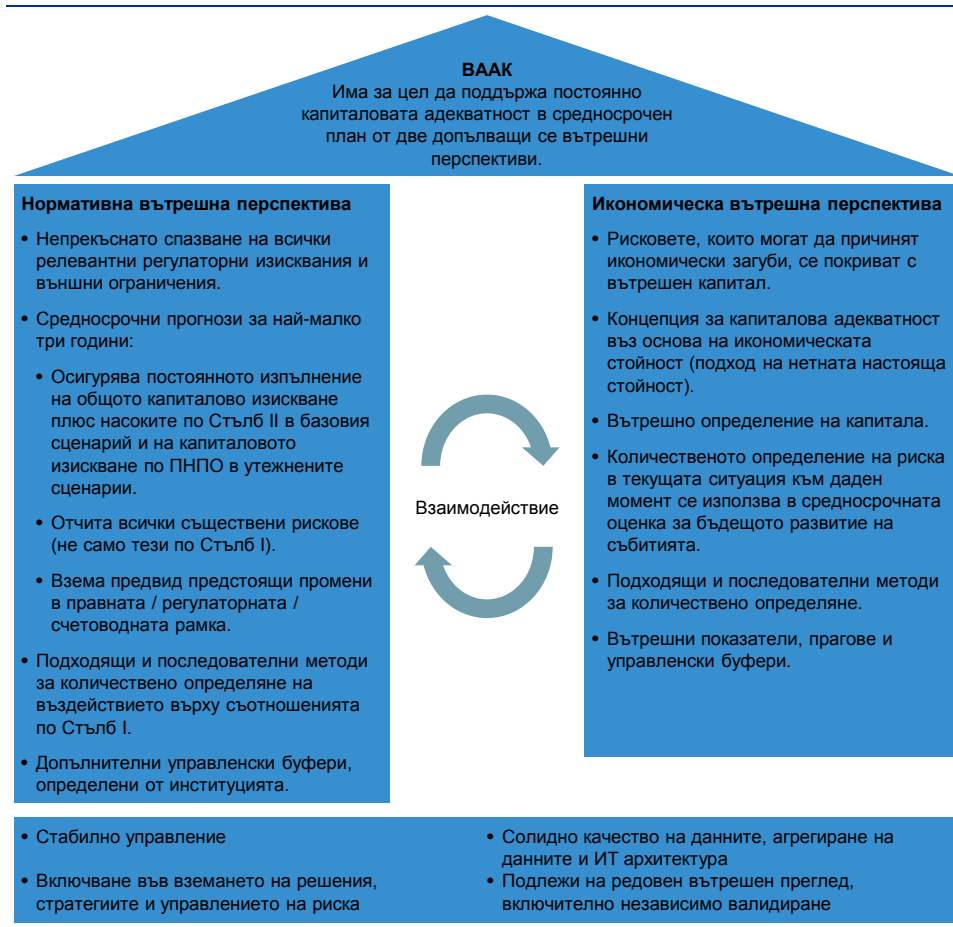
55. Затова се очаква институцията да подложи на оценка от нормативна перспектива в каква степен рисковете, идентифицирани и количествено определени от икономическа перспектива, могат да засегнат собствения капитал и общата рискова експозиция (ОРЕ) в бъдеще. Затова се очаква прогнозата за бъдещата капиталова позиция от нормативната перспектива да бъде подобаващо съобразена с оценката от икономическата перспектива.
56. По-специално, очаква се да бъдат разгледани рискове и въздействия, които не са непременно видими, когато вниманието е насочено единствено към счетоводната рамка и рамката на регулаторния капитал, но биха могли да се реализират и да засегнат бъдещия регулаторен собствен капитал или ОРЕ.
57. И обратното, от институцията се очаква също резултатите от нормативната перспектива да бъдат отчетени³² при количественото определяне на риска от икономическа перспектива и последните да бъдат коригирани или допълнени, ако не отразяват задоволително рисковете, произтичащи от разгледаните утежнени сценарии. И така, очаква се двете перспективи – нормативната и икономическата – да се допълват взаимно.
58. Тъй като дефинициите и равнищата на капитала, видовете риск и техният размер, както и минималните капиталови съотношения обикновено се различават между двете перспективи и тъй като, с течение на времето и при различните институции, едната не е систематично по-строга от другата, ефикасното управление на риска изисква прилагането и на двете перспективи.³³

³² Това е особено важно за рисковете, на които е по-трудно да се даде количествено изражение. Очаква се корекциите в количественото определяне на риска от икономическа перспектива да бъдат изчерпателно обосновани и документирани.

³³ В общи линии, основанието за това е същото като описаното за лихвения риск в банковия портфейл в Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл (EBA/GL/2018/02): „Институциите следва да измерват своята експозиция към ЛРБП по отношение на потенциалните промени в икономическата стойност (ИС) и доходността. Институциите следва да използват допълващи се характеристики на двата подхода, за да обхванат сложното естество на ЛРБП за краткосрочните и дългосрочни времеви хоризонти.“

Диаграма 6

Преглед на перспективите и основните характеристики на ВААК

Пример 3.1: Управленски буфери

Колкото по-слаба е капиталовата база на дадена институция, толкова по-трудно и по-скъпо става за нея да следва бизнес модела, който е планирала. Ако например инвеститорите, контрагентите и клиентите смятат, че по-ниските капиталови равнища увеличават риска на институцията от неизпълнение на задълженията ѝ, те ще поискат по-високи рискови премии. Това ще окаже отрицателно въздействие върху доходността на институцията, възможно е дори да застраши непрекъснатостта на нейната дейност, въпреки че капиталовите ѝ равнища все още са над регулаторния и надзорния минимум.

Друг пример за това са дивидентите и плащанията по инструменти на допълнителния капитал от първи ред. Ако стратегията на институцията се основава на емитирането на капиталови инструменти на капиталовия пазар, по-ниските капиталови равнища може да доведат до по-слабо доверие на инвеститорите. Това би могло да ограничи достъпа на институцията до

капиталовия пазар и следователно способността ѝ да следва своята бизнес стратегия.

Очаква се институцията, вземайки предвид подобни съображения, да определи равнищата на капитал, от които се нуждае, за да продължи дейността си. Очаква се в капиталовото си планиране институцията да се погрижи да бъде в състояние да поддържа своите управленски буфери както при базови, така и при неблагоприятни условия. Управленските буфери могат значително да се различават в различните институции. Освен това те зависят от външни обстоятелства, отразени в различните сценарии. Може например да е от значение дали утежненият сценарий отразява сътресения в целия пазар или идиосинкратични сътресения, тъй като това може да повлияе на очакванията на инвеститорите, клиентите, контрагентите и др. за капитализацията на институцията. Освен това дори в рамките на един сценарий управленските буфери може да се променят с времето, тъй като различните моменти отразяват различни външни и вътрешни условия.

Пример 3.2:

Икономическата перспектива допълва нормативната перспектива

От институцията се очаква от нормативна перспектива да определи количествено влиянието на лихвените рискове в банковия портфейл върху печалбите и загубите, въпреки че тези рискове не са взети предвид в капиталовите изисквания по Стълб I. Макар че икономическото въздействие на промените в лихвените проценти върху позициите в банковия портфейл е непосредствено видимо в пълна степен от икономическа перспектива, проявлението на пълния ефект на печалбите и загубите върху капиталовите равнища по Стълб I може да отнеме няколко години от нормативна перспектива. Следователно се очаква в нормативната перспектива и най-вече в прогнозите за утежнен сценарий институцията да вземе предвид потенциални загуби, произтичащи от всички обхванати от икономическата перспектива рискове, включително от рискове, които не са взети предвид в Стълб I.

Например в икономическата перспектива институцията може да стигне до заключението, че икономическата ѝ стойност ще се понижи със 100 млн. евро през следващата година, ако лихвените проценти се повишат с 200 базисни пункта. При това положение от нея се очаква в сценариите от нормативна перспектива да подложи на оценка съответното въздействие върху нейните печалби и загуби и най-вече върху собствения ѝ капитал и върху съотношението по Стълб I в рамките на хоризонта на капиталово планиране, например с намаление на печалбите и загубите на стойност 15 млн. евро през първата година, 13 млн. евро през втората, и 10 млн. евро през третата година.

Друг пример са скритите загуби. Докато от икономическа перспектива активите концептуално се разглеждат според икономическата им стойност/нетната им настояща стойност, в основата на нормативната перспектива са счетоводните и пруденциалните стойности. Скритите загуби стават явни при сравнението на

счетоводните стойности с икономическите стойности. След като определи общия размер на скритите загуби, институцията трябва да реши до каква степен те могат да се проявят и в счетоводния баланс/отчета за приходите и разходите. Очаква се тя да отчете това в нормативната перспектива.

Ако дадена институция например има портфейл с държавни облигации, понесъл скрити загуби на обща стойност 100 млн. евро, от нея се очаква да определи каква част от тези скрити загуби биха засегнали прогнозирания и регулаторен собствен капитал с оглед на съответните базови сценарии в средносрочен план. В този пример институцията може да стигне до заключението, че през първата и втората година биха настъпили счетоводни загуби от съответно 10 млн. евро и 20 млн. евро вследствие на дисконтиране на номиналната стойност на базисните облигации. Необходимо ще бъде тези загуби да бъдат взети предвид в прогнозите, изготвени от нормативна перспектива.

Друг пример е рискът от миграция на кредитния рейтинг. От икономическа перспектива институцията оценява степента, в която нейната икономическа стойност би намаляла през следващата година, ако кредитоспособността на кредитните ѝ експозиции се влоши, т.е. мигрира към по-голяма вероятност за неизпълнение. Въпреки че подобно влошаване няма да бъде включено в нормативната перспектива посредством печалбите и загубите (за разлика от риска от кредитно неизпълнение) за кредитните експозиции, които не са отчетени по справедлива стойност (например в категорията на кредитите и вземанията), то все пак би могло да има въздействие – по-голямата вероятност от неизпълнение, идентифицирана от икономическа перспектива, води до по-високо рисково тегло на активите и следователно до по-ниски съотношения по Стълб I в прогнозите за капиталово планиране. Стойностите от икономическа перспектива по принцип не могат да се използват автоматично в нормативната перспектива. Институцията по-скоро следва да подложи на оценка размера на увеличение на общата рискова експозиция в съответния сценарий, в съответствие със своя подход за кредитен риск по Стълб I и като приложи разпоредбите от Регламента за капиталовите изисквания (РКИ) относно начина, по който рисковопреглените активи зависят от вероятността от неизпълнение, загубата при неизпълнение и експозицията при неизпълнение.

Нека обобщим: има няколко канала, по които рискове, идентифицирани и определени количествено от икономическа перспектива, оказват въздействие върху прогнозите от нормативна перспектива: негативно влияние върху печалбите и загубите, пряко намаляване на собствения капитал, повишено формиране на провизии и увеличена обща рискова експозиция. При всички случаи от институциите се очаква да приложат диференциран подход, когато оценяват влиянието на рисковете върху прогнозираните съотношения по Стълб I. По принцип рисковете от икономическа перспектива не се отразяват едно към едно върху прогнозните съотношения по Стълб I. Степента, в която рисковете оказват въздействие върху тези прогнози, зависи например от конкретния сценарий, както и от приложимите счетоводни правила и регулаторни разпоредби.

Пример 3.3:

Нормативната перспектива допълва икономическата перспектива

Очаква се оценките в средносрочен план от нормативна вътрешна перспектива и съответните базови сценарии да допълват ориентираната към бъдещето преценка от икономическа перспектива, доколкото на съответната референтна дата тези промени не се отразяват в количественото определяне на риска в определен момент. Прогнозираните управленски действия, предвидени в нормативната перспектива, например капиталовите мерки, плащанията на дивиденди, придобиванията или продажбите на бизнес направления също се очаква да бъдат подложени на оценка, за да се установи тяхното въздействие върху икономическата същност на институцията. Очаква се това да се извърши в перспективно ориентираната преценка в икономическа вътрешна перспектива, за да се гарантира, че по този начин няма да бъде застрашена икономическата капиталова адекватност. За разлика от това очакваните промени в кривите на лихвените проценти и в управленските действия, за които вече е взето решение и които ще настъпят в рамките на хоризонта на риска (обикновено най-малко година), по принцип се вземат предвид в краткосрочната оценка в определен момент в рамките на икономическата перспектива.

Очаква се неблагоприятните прогнози от нормативна перспектива да симулират специфични за институцията уязвимости. Ако такива прогнози покажат, че определен вид риск, например миграционният риск, има съществено въздействие, то тогава от институцията се очаква да осигури подходящо количествено определяне на този риск при изчисляването му в конкретен момент или допълнителни оценки (например стрес тестове) от икономическа перспектива.

Например институция със съществен капиталов портфейл подхожда към тази рискова експозиция, като предположи в своята нормативна перспектива, че ще има сериозен спад на фондовия пазар. Сериозните последствия за капиталовата адекватност от нормативна перспектива имат значение за икономическата перспектива: институцията следва да анализира какво въздействие би имало подобно тежко, но възможно събитие върху икономическата капиталова адекватност и дали анализът от икономическа перспектива обхваща по подходящ начин въпросния сценарий и позволява на институцията ефикасно да управлява въпросния риск.

На практика ако институцията използва подхода на стойността под риск (VaR) за количествено определяне на пазарния риск в своята икономическа перспектива и данните в основата на количественото определяне на риска включват единствено безпроблемна динамика на фондовите пазари, то тогава пазарният риск е подценен при количественото определяне на риска. Институцията може или да коригира своите допускания за количественото изражение на риска, да задели допълнителен вътрешен капитал за пазарния риск, който не е обхванат при количественото определяне, или да предприеме други мерки, за да осигури достатъчно капитал за покриване на риска. Съгласно концепцията за консервативност, използвана в настоящото

ръководство, това не означава непременно, че се очаква институцията да промени количественото изражение на стойността под риск, което би могло да се използва например и за целите на ценообразуването. Решението за начина, по който да се гарантира, че управлението на риска е ефикасно и той е покрит от вътрешен капитал по консервативен начин, се взема от самата институция.

Принцип 4 – Всички съществени рискове се идентифицират и вземат предвид във ВААК

- (i) Институцията отговаря за въвеждането на редовен процес за идентифициране на всички съществени рискове, на които е или може да бъде изложена от икономическа и от нормативна перспектива. За всички рискове, определени като съществени, се очаква да бъдат предприети мерки във всички части на ВААК в съответствие с вътрешно определената таксономия на рисковете.
- (ii) Възприемайки цялостен подход, включващ всички релевантни юридически лица, направления на дейност и експозиции, институцията се очаква да определя най-малко веднъж годишно съществените рискове, като прилага собствената си вътрешна дефиниция за същественост. Очаква се този процес на идентифициране на рисковете да доведе до изчерпателен вътрешен списък на рисковете.
- (iii) В случай че в състава си има финансови и нефинансови предприятия, дъщерни дружества и други свързани лица, от институцията се очаква да определи значимите базисни рискове, на които е или би могла да бъде изложена, и да ги вземе предвид в своя ВААК.
- (iv) За всички рискове, определени като съществени, от институцията се очаква или да задели капитал, който да ги покрива, или да документира основанията си да не държи такъв капитал.

Процес на идентифициране на рисковете

- 59. От институцията се очаква да въведе редовен процес за идентифициране на всички съществени рискове, които да включи в изчерпателен вътрешен списък на рисковете. Очаква се институцията, използвайки своето вътрешно определение за същественост, да се погрижи този списък да се поддържа актуален. В допълнение към редовните актуализации (най-малко веднъж годишно) от институцията се очаква да коригира списъка в случаите, в които той вече не отразява съществените рискове, например при въвеждане на нов продукт или при разширяване на определени бизнес дейности.
- 60. Очаква се идентифицирането на рисковете да бъде изчерпателно и да отразява както нормативната, така и икономическата перспектива. Очаква

се в своите перспективно ориентирани оценки на капиталовата адекватност институцията да отчита, освен текущите си рискове, всякакви други рискове и концентрации във и между тези рискове³⁴, които биха могли да възникнат в резултат от следването на нейните стратегии или от релевантни промени в нейната среда на функциониране.

61. Очаква се в процеса на идентифициране на рисковете институцията да следва „брутен“ подход, т.е. да не взема предвид специфичните техники, създадени за редуциране на базовите рискове. След това от нея се очаква да подложи на оценка ефикасността на тези редуциращи действия.³⁵
62. Съгласно Насоките на ЕБО относно лимитите за максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност (EBA/GL/2015/20) от институцията се очаква като част от своя подход за идентифициране на рисковете да установи своите експозиции към предприятия от нерегулирания банков сектор, както и всички потенциални рискове, произтичащи от тези експозиции, и потенциалното им въздействие.
63. Ръководният орган носи отговорността да определя кои видове риск следва да се считат за съществени и кои съществени рискове следва да получат капиталово покритие. Това включва задължението да се обоснове защо даден риск, на който е изложена институцията, не се счита за съществен.

Списък на рисковете

64. Когато съставя своя списък на рисковете, институцията отговаря за това да определи своя вътрешна таксономия на рисковете. Очаква се тя не просто да се придържа към регулаторна таксономия на рисковете.
65. Очаква се в списъка си на рисковете институцията да вземе предвид съществените базисни рискове, произтичащи от нейните участия във финансови и нефинансови предприятия, дъщерни дружества и други свързани лица (например вътрешногрупов риск, рискове, свързани с репутацията, операционни рискове, рискове, произтичащи от уверителни писма, и т.н.).
66. Очаква се институцията по пропорционален начин да приложи по-мощен подход, отвъд свързаните с нейните участия рискове: да идентифицира, разбира и определя количествено значимите базисни рискове и да ги взема предвид във вътрешната си таксономия на рисковете, независимо дали въпросните лица попадат в пруденциалния

³⁴ Това се отнася до вътрешнорисковите и междурисковите концентрации.

³⁵ Описаният тук „брутен“ подход се отнася за процеса на идентифициране на рисковете. От институциите не се очаква да пренебрегват редуциращите действия при определянето на необходимия капитал за покриване на техните рискове.

обсег, или не. Очаква се задълбочеността на анализа на базисните рискове да бъде съразмерна с бизнес дейността и с подхода за управление на рисковете.

Пример 4.1: Списък на рисковете

Изброените рискове и групирането им по видове и подкатегории, представени в този пример, нямат задължителен или изчерпателен характер. Сред тях може да има рискове, които са несъществени за някои институции, и се очаква за това да бъде дадено обяснение. Същевременно обикновено има съществени рискове, които не фигурират в списъка. Очаква се всяка институция да вземе вътрешно решение дали да комбинира видовете и подкатегориите риск и по какъв начин да го стори:

- кредитен риск (например държавен риск, миграционен риск и риск от концентрация);
- пазарен риск (например риск, свързан с кредитния спред, структурен валутен риск и риск от корекция на кредитната оценка);
- лихвен риск в банковия портфейл (например риск от разлика, базов риск, опционен риск и поведенчески допускания като например за употребата на опции за предсрочно погасяване);
- операционен риск (например бизнес сътресения и системен срив, правен риск и риск, свързан с модела);
- други рискове (включително например застрахователен риск, бизнес риск, риск от намеса, пенсионен риск, риск, свързан с участия, риск от разходите за финансиране, риск, свързан с репутацията и др.)

Институцията остава отговорна за определянето на всички съществени рискове, както и на всички концентрации помежду им и в тях, независимо дали те са сред изброените тук.

Пример 4.2: Идентифициране на рисковете в „брутния“ подход

При „брутния“ подход рисковете първо се установяват, без да се вземат предвид специфични техники за тяхното редуциране. Даден риск може да се счита за съществен, ако неговото настъпване, пропускане или невярно отразяване значително биха променили или повлияли на капиталовата адекватност, доходността или непрекъснатостта на дейността на институцията от икономическа перспектива, независимо от приложеното счетоводно третиране.

Дадена институция би могла да установи например, че в зависимост от падежната структура на нейния банков портфейл рисковете, които произтичат от промени в наклона и формата на кривата на доходността (риск от разлика), следва да се смятат за съществени.

В този случай рискът от разлика на първо място се очаква да бъде идентифициран, подложен на оценка и включен в списъка на рисковете, без да се вземат предвид каквито и да било управленски действия с цел редуциране на рисковете. След това се очаква ръководният орган да реши дали наистина смята за съществен лихвения риск в банковия портфейл (включително риска от разлика) и дали той следва да бъде покрит с капитал.

Институцията може да реши да редуцира риска чрез комбинация от деривати и договорни споразумения и да не заделя капитал за неговото покриване. Въпреки че в такъв случай лихвеният риск в банковия портфейл е хеджиран, очаква се на него да се гледа като на съществен риск, който да бъде включен в списъка на рисковете. От институцията се очаква да подложи на оценка ефикасността на тези мерки и да идентифицира всякакви възникващи нови рискове (например правни рискове, рискове от страна на контрагента или остатъчни рискове).

Пример 4.3: Идентифициране на рисковете при наличие на нефинансово дъщерно дружество

В случаите, в които институцията е в ролята на предприятие майка за нефинансово дъщерно дружество, пруденциалното третиране на това дъщерно дружество се основава на размера на рисковите му експозиции. От институцията се очаква в своя БААК да установи и приложи съгласувани и последователни процеси в цялата група, за да приложи подход, който не се ограничава до счетоводните стойности и размера на рисковите експозиции. По-специално, очакванията към институцията включват прилагане на пропорционални методологии, с които да идентифицира дали операциите и експозициите на дъщерното дружество създават рискове, които надвишават неговата счетоводна стойност или риска, свързан с участия.

Институцията например може да установи, че клиентският профил и инвестициите на дадено значимо дъщерно дружество трябва да бъдат взети предвид в допусканията за концентрацията и зависимостите на групово равнище. Освен това институцията може да установи, че правните рискове на дъщерното дружество допринасят за нейния профил на операционния риск. В резултат от това институцията може да стигне до извода, че заради риска, свързан с репутацията, и риска от намеса, както и заради повишената концентрация базисните рискове на дъщерното дружество значително надхвърлят риска, свързан със счетоводната стойност.

Пример 4.4:

Идентифициране на рисковете при възлагане на дейности на външни изпълнители

В случаите, в които дадена институция възлага свои операции на външен доставчик на услуги, от нея се очаква да може да идентифицира, подложи на оценка и определи количествено базисните рискове в договореностите за възлагане на дейности на външни изпълнители, все едно тя самата продължава да извършва операциите. Очаква се идентификацията, оценката и количественото определяне да бъдат извършени, преди да бъдат възложени дейностите, като се вземат предвид специфичните особености на осъществяването им извън институцията. Като цяло възлагането на дейност на външен изпълнител не може да освободи институцията от задължението да управлява свързаните с нея рискове. Ето защо то не води до делегиране на отговорността на външния изпълнител.

Принцип 5 – Вътрешният капитал е с високо качество и ясно дефиниран

- (i) От институцията се очаква да определя, оценява и поддържа вътрешен капитал въз основа на икономическата перспектива. Очаква се определението за вътрешен капитал да бъде в съответствие с концепцията за икономическа капиталова адекватност и с вътрешното количествено определяне на риска на институцията.
- (ii) Очаква се вътрешният капитал да бъде с надеждно качество и да се определя по благоразумен и консервативен начин. От институцията се очаква да покаже ясно, визирайки непрекъснатостта на операциите си, как вътрешният ѝ капитал е в състояние да покрие рисковете и така да осигури тази непрекъснатост.

Определение за вътрешен капитал

67. Целта на вътрешния капитал е да служи като поемащ рисковете компонент в рамките на икономическата перспектива. Затова се очаква определението за вътрешен капитал да бъде в синхрон с концепцията на институцията за икономическа капиталова адекватност³⁶, както и да следва съображенията, свързани с икономическата стойност, например що се отнася до нейните активи и пасиви. Очаква се, че като основано на благоразумен и консервативен подход, определението ще позволи на институцията с времето да състави последователна и съдържателна

³⁶ Очакванията по отношение на поддържането на капиталова адекватност от икономическа перспектива са представени в Принцип 3.

оценка на своята икономическа капиталова адекватност, както е описано в Принцип 3.

68. От институцията се очаква да бъде наясно, че поради различните методологии на оценяване и допускания за активите, пасивите и трансакциите наличният вътрешен капитал от икономическа перспектива може значително да се различава от собствения капитал от нормативна перспектива. От институцията се очаква да възприеме благоразумен подход при определянето на своя наличен вътрешен капитал. Благоразумният подход е приложим към всички базисни допускания и методологии, използвани за количествено определяне на вътрешния капитал.
69. Отговорността за прилагането на подходящо определяне и методология за вътрешния капитал е на институцията. Няма определение или методология, чиято употреба да се предписва или ограничава от настоящото ръководство. Институцията например би могла да прилага пълноценен модел на нетната настояща стойност, или да използва като отправна точка регулаторния собствен капитал.
70. Ако институцията използва регулаторния собствен капитал като отправна точка при определянето на вътрешния си капитал, се очаква голяма част от компонентите на вътрешния ѝ капитал да представляват базов собствен капитал от първи ред (БСК1). Освен това са необходими определени концептуални корекции, така че капиталът да съответства на идеята за икономическа стойност, на която се основава икономическата перспектива. Корекции например се очакват за скритите загуби и капиталовите позиции с капацитет за абсорбиране на загуби само в случай на прекъсване на дейността на институцията.
71. В случаите, в които определянето на вътрешен капитал не е свързано с регулаторния собствен капитал, все пак се очаква капацитетът за поемане на риск на голяма част от вътрешния капитал да бъде като цяло в съответствие с капацитета за поемане на загуби на базовия собствен капитал от първи ред. По-конкретно от институциите, прилагащи основания на модел подход на нетната настояща стойност, се очаква да използват единствено методологии и допускания, които са разбираеми, ясно представени и аргументирани и следват благоразумен подход. При такива подходи въз основа на нетната настояща стойност се очаква капиталовите позиции с капацитет за абсорбиране на загуби единствено в случай на прекъсване на дейността на институцията да бъдат третирани като пасиви.
72. От институцията се очаква да бъде прозрачна по отношение на вътрешния си капитал и това да даде възможност за приравняване, т.е. за сравнение във възможно най-голяма степен на приликите и разликите между собствения капитал от нормативна перспектива и наличния вътрешен капитал от икономическа перспектива.

Пример 5.1:

Определяне на вътрешния капитал въз основа на регулаторния собствен капитал

Институция, която определя своя вътрешен капитал въз основа на регулаторна дефиниция, трябва да коригира регулаторния собствен капитал в случаите, в които балансовите позиции не отразяват концепцията за икономическата стойност, залегнала в основата на икономическата перспектива. Например портфейлът с държавни облигации, посочен в Пример 3.2, който понася обща (нетна) скрита загуба на стойност 100 млн. евро, се очаква да доведе до понижаване на регулаторния собствен капитал със 100 млн. евро.

Очаква се към такива промени да се подхожда последователно както при определянето на вътрешния капитал, така и при количественото определяне на риска. Институцията например би могла да извади скритата загуба както от вътрешния капитал, така и от експозицията на риск, или да поддържа количеството във вътрешен капитал и да определи количествено риска като очаквана загуба. Аналогично, ако дадена институция реши да включи скрити резерви – очаква се в случай, че тя изобщо го направи, това да бъде единствено по внимателен и консервативен начин – експозицията на риск се очаква да бъде повишена в съответствие с включването на скрити резерви във вътрешния капитал.

Институцията е отговорна за подходящо определяне на вътрешния капитал в съответствие с икономическата вътрешна перспектива. Като цяло обаче се очаква всички балансови позиции, които, при допускане за непрекъснатост на дейността на институцията, не могат да се сметнат за налични за покриване на загуби (включително инструменти на капитала от втори ред и отсрочените данъчни активи³⁷), да бъдат извадени от регулаторния собствен капитал. Освен това се очаква институцията да е наясно, че собственият капитал в дъщерните дружества, държан от трети лица (малцинствени участия), като цяло може да се използва единствено за покриване на рискове в рамките на засегнатото дъщерно дружество.

Пример 5.2:

Определяне на вътрешния капитал въз основа на нетните настоящи стойности

Възможно е дадена институция да забележи, че икономическата стойност на дълга ѝ намалява заедно със спада на кредитоспособността ѝ. Не би се счело за благоразумно институцията да увеличи съответно наличния си вътрешен капитал.

³⁷ Отсрочени данъчни активи, освен отсрочените данъчни активи съгласно член 39 от РКИ, в случай че базисните позиции се третираат последователно при количественото определяне на вътрешния капитал и на риска.

Принцип 6 – Методологиите на ВААК за придаване на количествено изражение на рисковете са подходящи, последователни и валидирани по независим начин

- (i) Отговорност на институцията е да прилага методологии за количествено определяне на риска, които са подходящи за индивидуалния случай и от икономическа, и от нормативна перспектива. Освен това от институцията се очаква да използва подходящи методологии за определяне на количествено изражение на потенциални бъдещи промени в собствения капитал и ОПЕ при утежнените сценарии от нормативна перспектива. Очаква се институцията да прилага силно консервативен подход и по двете перспективи, за да е сигурно, че са обхванати по подходящ начин редки събития и събития с много малка вероятност.
- (ii) Очаква се основните параметри и допускания да бъдат съгласувани в цялата група и между видовете риск. Очаква се всички методологии за количествено определяне на риска да бъдат подложени на независимо вътрешно валидиране. Очаква се институцията да създаде и въведе ефикасна рамка за качество на данните.

Подробно количествено определяне на риска

- 73. Очаква се ВААК да гарантира, че на рисковете, на които институцията е или би могла да бъде изложена, е дадено адекватно количествено изражение. От институцията се очаква да въведе методологии за количествено определяне на риска, които са съобразени с нейното индивидуално положение (т.е. в съответствие с нейната склонност за поемане на риск, пазарни очаквания, бизнес модел, рисков профил, размер и сложност).
- 74. Не се очаква изключване от оценката на рискове, чието количествено определяне се окаже трудно или няма налични релевантни данни³⁸. В такива случаи от институцията се очаква да определи достатъчно консервативни стойности на риска, като вземе предвид цялата релевантна информация и гарантира адекватност и последователност в избора си на методологии за количествено определяне на риска³⁹.

³⁸ Що се отнася до рисковете, на които трудно може да се придаде количествено изражение (например поради липса на данни или на установени методологии за количествено определяне), от институцията се очаква да разработи подходящи методологии за количествено определяне на неочакваните загуби, включително като използва експертна преценка.

³⁹ Измерването на рискове, чието количествено определяне е трудно, трябва да бъде максимално последователно и съпоставимо с общите допускания за измерване на риск. От институцията се очаква да се увери, че такива рискове са подходящо отчетени в процеса на управлението на риска и процеса на контрол на риска, независимо дали са количествено определени посредством традиционни модели или сценариен анализ, или се основават на други изчисления.

75. Основните параметри и допускания обхващат, наред с всичко останало, нивото на доверителност, допусканията за корелации и допусканията за съставяне на сценарии.

Степен на консервативност

76. Очаква се методологиите и допусканията за количествено определяне на риска, използвани от икономическа и нормативна перспектива, да бъдат устойчиви, достатъчно стабилни, чувствителни към рисковете и достатъчно консервативни, за да определят количествено загуби, които възникват рядко. Очаква се към несигурностите, възникващи от методологиите за количествено определяне на риска, да се подхожда с по-висока степен на консервативност.
77. Според ЕЦБ в един надежден ВААК общото равнище на консервативност в допусканията от икономическа перспектива по принцип е най-малко същото като равнището, на което се основават методологиите за количествено определяне на риска, свързан с вътрешните модели по Стълб I.⁴⁰ Общата степен на консервативност се определя от съчетанието от базисни допускания и параметри, а не от всеки един от тях поотделно. Това означава, че дори и определени допускания да са по-малко консервативни, на практика подходът все пак може да е достатъчно консервативен, стига общата степен на консервативност да остане висока⁴¹.
78. От институцията се очаква вместо механично да си поставя цели за външен кредитен рейтинг и статистически нива на доверителност, да калибрира своите методологии за количествено определяне на риска въз основа на собствената си склонност за поемане на риск. За тази цел от институцията се очаква да вземе предвид евентуални загуби, които е склонна и способна да абсорбира с течение на времето. Очаква се въз основа на този анализ институцията да установи и поддържа методологии за количествено определяне на риска, включително оценка на стресови събития, които да й дадат достатъчно увереност, че е включила в своите стратегии и склонност за поемане на риск мерки за потенциални загуби, произтичащи от редки събития с малка статистическа вероятност или от силно неблагоприятни бъдещи тенденции, и че тези загуби няма да надвишат количествено определения риск.

⁴⁰ Не се очаква обаче капиталовите изисквания по Стълб I да се смятат за долен праг във вътрешното количествено определяне на риска на институцията.

⁴¹ В зависимост от рисковия профил вътрешните рискови параметри могат да бъдат разглеждани в своята цялост като по-консервативни от Стълб I, дори например нивото на доверителност да е под 99,9%. Това зависи от начина, по който то се съчетава с използваните рискови фактори, допускания за разпределение, периоди на държане, допускания за корелации и други параметри и допускания. Когато банките използват редица стрес сценарии, се очаква те да бъдат интегрирани посредством последователни методи, така че да се достигне общо ниво на консервативност, сравнимо например с концепцията за 99,9% ниво на доверителност при използването на подхода за икономическия капитал.

79. Институцията може да обмисли спектър от равнища на консервативност, за да изготви множество количествени стойности на риска, които да служат за широкообхватна основа за нейните стратегически решения, ценообразуване и капиталово управление. Дадена институция може например да реши да приложи по-ниска степен на консервативност при ценообразуването на определени продукти, стига да са налице процеси, с които да осигури ефикасно управление на редки събития с малка статистическа вероятност и силно неблагоприятни бъдещи тенденции и покриването им с достатъчно капитал.
80. За да улесни сравнението между количествените стойности на риска по Стълб I и по ВААК, независимо кой подход по Стълб I е избран (например стандартизиран или вътрешнорейтингов подход към кредитния риск), от институцията се очаква да вземе предвид изложеното в документа на ЕЦБ „Техническо приложение на Насоките на ЕБО относно информацията, свързана с ВААК и ВААЛ, събирана за целите на ПНПО“. Ако двете стойности се различават, от институцията се очаква да обясни основните причини за тези разлики.

Избор на методологии за количествено определяне на риска

81. Институцията е отговорна за въвеждането на подходящи методологии за количествено определяне на рисковете и за определяне на прогнози. В настоящото ръководство не се посочват никакви очаквания относно използването или неизползването на която и да било методология за количествено определяне. Това означава, че не е предварително определено дали например от институцията се очаква да използва (изменени) методологии по Стълб I (например да вземе предвид рисковете от концентрация), икономически капиталови модели, резултати от стрес тестове или други методологии, например множество сценарии, за да определи количествено изражение на рисковете, на които е или би могла да бъде изложена.
82. Очаква се използваните методологии да бъдат съгласувани както една с друга, така и със съответната перспектива и с определението за капитал. От тях се очаква да обхващат рисковете, на които институцията е изложена, по подходящ и достатъчно консервативен начин, при съобразяване с принципа на пропорционалност. Това например означава, че от по-големите и по-сложни институции или от институциите, които имат по-сложни рискове, се очаква да използват по-сложни методологии за количествено определяне, за да обхванат задоволително рисковете.
83. От институцията обаче не се очаква да прилага методологии за количествено определяне на риска, които не разбира изцяло и следователно не използва за собственото си вътрешно управление на риска и вземане на решения. От институцията се очаква да може да докаже, че методологиите са подходящи за нейните индивидуални

обстоятелства и рисков профил. В случаите на външно създадени модели това включва очакването институцията не просто да ги внесе механично, а да ги разбере изцяло и те да бъдат подходящи и индивидуално пригодени към нейната дейност и рисков профил.

Качество на данните

84. От институцията се очаква да използва подходящи процеси и механизми на контрол, за да осигури качество на данните.⁴² От рамката за качество на данните се очаква да осигурява надеждна информация за рисковете, която да подпомага надеждното вземане на решения. Очаква се също така тя да обхване всички релевантни данни за рисковете и измерения на качеството на данните.

Ефекти от диверсификация на рисковете

85. От институцията се очаква да възприеме благоразумен подход, ако допуска, че ще настъпят ефекти от диверсификация на рисковете. От институцията се очаква да е наясно, че съгласно Насоките на ЕБО относно ПНПО⁴³ надзорните органи принципно няма да вземат предвид в ПНПО междурисковата диверсификация. От институцията се очаква да вземе това предвид и да бъде предпазлива в прилагането на междурискова диверсификация в своя ВААК.
86. От институцията се очаква да бъде напълно прозрачна по отношение на допусканите ефекти от диверсификация на рисковете и поне в случай на междурискова диверсификация да докладва брутните стойности преди диверсификацията в допълнение към нетните стойности. От институцията се очаква да гарантира, че рисковете са задоволително покрити с капитал дори в периоди на сътресения, когато ефектите от диверсификация може да изчезнат или да проявяват нелинейно поведение (дори да се усилят взаимно при екстремни сценарий)⁴⁴.
87. От институцията се очаква да се фокусира върху ефектите от диверсификация в своята рамка за стрес тестове, включително върху

⁴² Качеството на данните включва например пълнотата, точността, последователността, навременността, уникалността, валидността и проследяемостта на данните. За повече информация вижте проекта на [Ръководство на ЕЦБ за целевия преглед на вътрешните модели \(ЦПВМ\)](#) от февруари 2017 г.

⁴³ Преразгледани насоки на ЕБО относно общите процедури и методологии за процеса по надзорен преглед и оценка (ПНПО) и надзорните стрес тестове (EBA/GL/2018/03) от 19 юли 2018 г. За повече подробности вижте също Становището на ЕБО относно взаимодействието между Стълб I и Стълб II и комбинираните изисквания за буфери и ограничения по отношение на разпределенията (EBA/Op/2015/24) от 16 декември 2015 г.

⁴⁴ Добавянето на отделно изчислени рискови компоненти например може и да не е толкова консервативно, колкото често се смята, тъй като нелинейни взаимодействия може да доведат до взаимно усиливащи се ефекти. Вижте „Констатации относно взаимодействието между пазарния и кредитния риск“ (Findings on the interaction of market and credit risk), *Работен документ на БКБН*, № 16, Базелски комитет за банков надзор, май 2009 г.

вътрешнорисковите и междурисковите корелации и диверсификация между участниците в групата.

Независимо валидиране

88. Очаква се методологиите на ВААК за количествено определяне на риска да се подлагат на редовно независимо вътрешно⁴⁵ валидиране, което по пропорционален начин зачита принципите в основата на съответните стандарти, установени за вътрешните модели по Стълб I, като се взема предвид съществеността на количествено определените рискове и сложността на методологията за количествено им изражение.
89. В зависимост от размера и сложността на институцията могат да се използват множество организационни решения, за да се осигури независимост между разработването и валидирането на методологиите за количествено определяне на риска. Очаква се обаче концепциите, на които се основават различните линии на защита, да бъдат зачитани, т.е. независимото валидиране да не се извършва от звеното за вътрешен одит.
90. Очаква се цялостните заключения от процеса по валидиране да бъдат докладвани на висшето ръководство и на ръководния орган, да се използват в редовния преглед и коригиране на методологиите за количествено определяне и да се вземат предвид при оценката на капиталовата адекватност.

Пример 6.1:

Организация на независимото валидиране

За да осигури независимо и пропорционално валидиране на методологиите на ВААК за количествено определяне на риска, от институцията се очаква да вземе предвид [главата „Общи въпроси“ от проекта на Ръководство на ЕЦБ за целевия преглед на вътрешните модели](#).

В зависимост от естеството, размера, мащаба и сложността на своите рискове институцията би могла да използва например един от следните три организационни модела, за да осигури независимост на звеното за валидиране от процеса на разработване на методология (т.е. създаването, разработването, въвеждането и наблюдението на методологиите за количествено определяне на риска):

- разделяне на две различни звена, подчинени на различни членове на висшето ръководство;

⁴⁵ „Вътрешно“ не означава, че всяко валидиране се очаква да се извършва от самата институция. Както при „вътрешния“ одит, то по-скоро се отнася до отговорността на институцията за този процес.

- разделяне на две различни звена, подчинени на един и същи член на висшето ръководство;
- разделяне на персонала в едно и също звено.

Принцип 7 – Редовните стрес тестове имат за цел да осигурят капиталовата адекватност при неблагоприятни обстоятелства

- ЕЦБ очаква институцията да извършва индивидуално разработен и задълбочен преглед на своите уязвимости, обхващайки всички съществени рискове на равнището на цялата институция, които произтичат от нейния бизнес модел и среда на работа в контекста на стрес в макроикономическите и финансовите условия – на годишна база и по-често, когато е необходимо, според индивидуалните обстоятелства. Въз основа на този преглед се очаква институцията да определи подходяща програма за провеждане на стрес тестове и от нормативна, и от икономическа перспектива.
- Като част от тази програма се очаква институцията да определи утежнени сценарии, които да бъдат приложени от нормативна перспектива, вземайки предвид другите стрес тестове, които провежда. Очаква се прилагането на тежки, но възможни макроикономически допускания и съсредоточаването върху основни уязвимости да окажат съществено въздействие върху вътрешния и регулаторния капитал на институцията, например върху съотношението на БСК1. Освен това от институцията се очаква да провежда по пропорционален начин обратни стрес тестове.
- Очаква се институцията непрестанно да наблюдава и идентифицира нововъзникнали заплахи, уязвимости и промени в условията, за да извършва оценка най-малко на всяко тримесечие дали сценариите ѝ за стрес тестове са все още подходящи и ако не са, да ги приспособи към новите обстоятелства. Очаква се въздействието от сценариите да се актуализира редовно (например на тримесечна основа). В случай на съществени промени се очаква институцията да подложи на оценка потенциалното им въздействие върху капиталовата ѝ адекватност през годината.

Определяне на програмата за провеждане на стрес тестове

91. Очаква се програмата за стрес тестове да покрива както нормативната, така и икономическата перспектива⁴⁶. При определянето на набор от вътрешни стрес сценарии и чувствителни аспекти от институцията се очаква да използва широк спектър от информация за минали и хипотетични стрес събития, включително надзорните стрес тестове. Въпреки че от институцията се очаква да вземе предвид надзорните стрес тестове, все пак нейна е отговорността да определя сценарии и уязвимости по максимално подходящ за нейните индивидуални обстоятелства начин, и въз основа на тях да определи стойности за риска, загубите и капитала.
92. Когато определят сценарии за стрес тестове, например за прогнозите от нормативна перспектива, институциите се очаква да обхванат своите съществени уязвимости с оглед на своя индивидуален бизнес модел, рисков профил и външните условия, пред които са изправени. Очаква се другите проведени стрес тестове – например анализът на чувствителността – да служат за основа на тези сценарии, разкривайки съществените уязвимости на институцията.

Степен на сериозност на утежнените сценарии от нормативна перспектива

93. Институцията се очаква да формира базовата си оценка въз основа на тенденции, които би сметнала за допустими при очакваните обстоятелства, като вземе предвид своята бизнес стратегия, включително надеждни допускания за приходи, разходи, осъществяване на рискове и др.
94. В утежнените сценарии от нормативна перспектива от институцията се очаква да допусне извънредни, но осъществими тенденции с подходяща степен на сериозност, що се отнася до тяхното въздействие върху нейните нормативни капиталови съотношения и по-специално съотношението на БСК1. Очаква се степента на тежест да съответства на тенденции, които са осъществими, но също толкова сериозни от гледна точка на институцията, колкото са тенденциите, които биха могли да се наблюдават при кризисна ситуация в пазарите, факторите или областите, които са най-релевантни за капиталовата адекватност на институцията.

⁴⁶ Както е обяснено в Принцип 3, не се очаква дейностите, свързани със стрес тестове от икономическата перспектива, да представляват прогнози за многогодишни сценарии. В зависимост от подхода на институцията стрес тестовете от икономическа перспектива се използват например за оценка на чувствителността на количественото определяне на рисковете към допускания при моделирането и двигатели на риска или за оценка на въздействието на промени във външните обстоятелства – по-специално неблагоприятните тенденции – върху икономическата капиталова адекватност.

95. Очаква се спектърът на утежнените сценарии да обхваща задоволително сериозни икономически спадове и финансови сътресения, релевантни, специфични за институцията уязвимости, експозиции към важни контрагенти и възможни комбинации от тези фактори⁴⁷.

Съгласуваност спрямо фокусиране върху основни уязвимости

96. При стрес тестовете институцията се очаква да се съсредоточи върху своите основни уязвимости в опитите си да определи осъществими утежнени сценарии. Очаква се стрес тестовете за ВААК и ВААП да се допълват, т.е. базисните допускания, резултатите от стрес тестовете и прогнозираните управленски действия от единия процес да бъдат взети предвид в другия.

Обратни стрес тестове

97. В допълнение към дейностите, свързани със стрес тестовете, които оценяват въздействието на определени допускания върху капиталовите съотношения, от институцията се очаква да провежда обратни стрес тестове. Те се очаква да започват с установяване на предварително определен резултат, например нежизнеспособност на даден бизнес модел⁴⁸ (например нарушение на неговото общо капиталово изискване въз основа на ПНПО или управленски буфери).
98. Очаква се такива обратни стрес тестове да се използват, за да изпитат доколко допусканията за рамката на ВААК са изчерпателни и консервативни с оглед както на нормативната, така и на икономическата вътрешна рамка. Очаква се обратните тестове да се провеждат най-малко веднъж годишно. В зависимост от вероятността на произтичащите от тях сценарии може да бъдат необходими незабавни мерки, като се предприемат или подготвят управленски действия във ВААК, за да се избегне възникването на ситуация на възстановяване, в случай че се осъществят един или повече от сценариите в обратните стрес тестове, оценени във ВААК. Освен това обратните стрес тестове в контекста на ВААК може да се разглеждат като отправна точка в разработването на сценарии за планове за възстановяване⁴⁹. За повече подробности вижте съответните насоки на ЕБО и указания на БКБН.

⁴⁷ Подходящият брой сценарии за дадена институция зависи, наред с всичко друго, от нейния индивидуален рисков профил. Очаква се, че обикновено ще бъдат необходими няколко утежнени сценарии, за да бъдат отразени по подходящ начин различните осъществими комбинации от рискове.

⁴⁸ Вижте Насоките на ЕБО относно стрес тестването на институциите (EBA/GL/2018/04).

⁴⁹ Както се посочва в Насоките на ЕБО относно набора от сценарии за използване при плановете за възстановяване (EBA/GL/2014/06), очаква се тези сценарии да бъдат само „близки до неизпълнение“, т.е. да превърнат бизнес модела на дадена институция или група в нежизнеспособен, освен ако не се приложат успешно действия по възстановяване.

Пример 7.1:

Взаимодействие между стрес тестовете за ВААК и ВААЛ

От институцията се очаква да оцени потенциалното въздействие на релевантните сценарии, включително върху капитала и ликвидността и евентуалното възникване на ефект на порочен кръг, като вземе предвид по-специално загубите, произтичащи от реализиране на активите или повишаване на разходите за финансиране в периоди на сътресения.

От институциите например се очаква да оценят въздействието на влошаващите се капиталови равнища, прогнозирани във ВААК, върху тяхната ликвидност. Например, ако агенцията за външна кредитна оценка понижи рейтинга на институцията, това може да има преки последствия за нейната способност за рефинансиране. И обратно – нуждите и условията за рефинансиране, оценени в плановете за ликвидността и финансирането, могат да окажат съществено въздействие върху разходите за финансиране, което на свой ред да повлияе върху капиталовата адекватност.

Пример 7.2:

Взаимодействие между стрес тестовете от икономическа и нормативна перспектива

Сценариите за стрес тестове, които оказват най-голямо въздействие върху капиталовата адекватност, не са непременно едни и същи за двете перспективи. Въпреки това както утежнените сценарии, определени от нормативна перспектива, така и стрес тестовете от икономическа перспектива отразяват тежки, но осъществими тенденции. Тъй като такива осъществими събития по дефиниция могат да се случат наистина, за институцията е важно да е наясно с тяхното потенциално въздействие върху капиталовата адекватност от всяка от двете перспективи. Въпреки това концепцията за взаимно допълване не означава, че прогнозите от нормативна перспектива механично се повтарят в тези от икономическа перспектива.

3 Речник

Утежнен сценарий

Комбинация от допускания за неблагоприятни тенденции във вътрешните и външните фактори (включително макроикономически и финансови тенденции), която се използва за оценка на устойчивостта на капиталовата адекватност на институцията спрямо потенциално неблагоприятни събития в средносрочен план. Очаква се този сценарий да обхваща най-малко три години. Очаква се допуснатите тенденции във вътрешните и външните фактори да бъдат съчетани по последователен начин и да са неблагоприятни, но осъществими от гледна точка на институцията, отразявайки рисковете и уязвимостите, които са оценени като най-съществени заплахи за нея.

Базов сценарий

Комбинация от очаквани тенденции във вътрешните и външните фактори (включително макроикономически и финансови тенденции), която се използва за оценка на въздействието на тези очаквани тенденции върху капиталовата адекватност на институцията в средносрочен план. Очаква се базовият сценарий да бъде в синхрон с основата на бизнес плановете и бюджета на институцията и да обхваща времеви хоризонт от най-малко три години.

Декларация за капиталова адекватност

Официална декларация от ръководния орган, която съдържа неговата оценка за капиталовата адекватност на институцията и разяснява основните му аргументи в нейна подкрепа.

Капиталова адекватност

Степента, в която рисковете са покрити с капитал. Целта на ВААК е да се поддържа адекватна капитализация на текуща основа както от икономическа, така и от нормативна перспектива, която да способства за непрекъснатостта на дейността на институцията в средносрочен план.

Капиталово планиране

Многоизмерен вътрешен процес от нормативна перспектива, в резултат на който се създава капиталов план, представящ многогодишна прогноза за търсенето и предлагането на капитал на институцията, като се вземат предвид нейният базов и утежнен сценарий, стратегия и оперативни планове. Въпреки че институциите не могат да „планират“ дали ще се наложи да функционират при неблагоприятни обстоятелства, оценката на утежнените сценарии е ключов елемент на капиталовото планиране, тъй като помага на институциите да продължат да извършват дейност дори в продължителни периоди на сътресения.

Ефект от диверсификация

Намаляване на общото количествено изражение на риска на дадена институция, произтичащо от допускането, че индивидуално оценените рискове

няма да се осъществят в пълна степен по едно и също време (липса на пълна корелация).

Концепция за икономическа капиталова адекватност

Вътрешна концепция, която има за цел да способства за това от икономическа перспектива финансовите ресурси (вътрешният капитал) на институцията да ѝ позволяват да покрива своите рискове и да поддържа непрекъснатост на своите операции на текуща основа. Икономическата капиталова адекватност взема предвид съображения, свързани с икономическата стойност.⁵⁰

Икономическа вътрешна перспектива

Перспектива, свързана с ВААК, съгласно която институцията управлява своята икономическа капиталова адекватност, като осигурява достатъчно покритие на своите икономически рискове с наличен вътрешен капитал.

Икономически риск

Риск, който може да окаже въздействие върху икономическата стойност на институцията, а по този начин и върху икономическата капиталова адекватност. От институцията се очаква да взема предвид съображения, свързани с икономическата стойност, когато идентифицира, оценява и определя количествено такива рискове.

Съображения, свързани с икономическата стойност

В основата на понятието „икономическа стойност“ е стойността на активите, пасивите, рисковете и самата институция от икономическа перспектива. Икономическата стойност не се основава на счетоводни или регулаторни разпоредби. В зависимост от прилаганите счетоводни стандарти обаче концепцията за икономическа стойност може да бъде сходна с концепцията за справедлива стойност, залегнала в основата на оценката на някои активи и пасиви в специфични счетоводни категории. В съответствие с тези стандарти икономическата стойност/справедливата стойност може да се определи като прогнозната цена, на която даден актив теоретично би могъл да бъде продаден на трето лице, или даден пасив би могъл да бъде уреден в обичайна сделка при съответните пазарни условия⁵¹. От регулаторна гледна точка концепцията за икономическа стойност например е отразена в подхода за икономическата стойност на собствения капитал, описан в Насоките на ЕБО относно управлението на лихвения риск, произтичащ от дейности извън търговския портфейл.

Използваният термин „съображения“ означава, че ЕЦБ не предписва конкретна методология за определяне на икономическите стойности. Вместо това самите институции са отговорни за това да приложат подходящи методологии за

⁵⁰ Самите институции са отговорни за въвеждане на подходящи методологии за количествено определяне на риска – по принцип от институциите не се очаква да използват „икономически капиталови модели“, за да осигурят своята икономическа капиталова адекватност.

⁵¹ В Пример 5.2 са описани очакванията относно справедливата стойност на пасивите от гледна точка на кредитоспособността на самата институция.

идентифициране и количествено определяне на своите икономически рискове и своя вътрешен капитал в съответствие със съображенията, свързани с икономическата стойност.

Очаквани и неочаквани загуби

Очакваната загуба е средностатистическа загуба, която институцията очаква за определен период от време. Неочакваната загуба е общата загуба, надвишаваща средностатистическата загуба и произтичаща от неблагоприятно събитие с много малка статистическа вероятност.

„Брутен“ подход в идентифицирането на рисковете

При „брутния“ подход рисковете първо се идентифицират, без да се вземат предвид конкретни действия, разработени за тяхното редуциране.

Скрити загуби и резерви

Разлики в оценката на счетоводните и икономическите стойности на балансовите позиции.

Архитектура на ВААК

Различните елементи на ВААК и начинът, по който те са свързани. Посредством архитектурата на ВААК се очаква да се осигури последователна съвместимост на различните елементи на ВААК, както и да се гарантира, че ВААК е неделима част от цялостната рамка за управление на институцията. Очаква се като част от своята документация за ВААК институцията да поддържа описание на цялостната архитектура на ВААК, в което да обяснява как е интегриран ВААК и как се използват резултатите от него.

Резултати от ВААК

Всяка информация, която е резултат от ВААК и носи добавена стойност за вземането на решения.

ВААК

Процесът на вътрешен анализ на адекватността на капитала, определен в член 73 от ДКИ IV: „Институциите разполагат с надеждни, ефективни и всеобхватни стратегии и процеси за постоянно оценяване и поддържане на размера, видовете и разпределението на вътрешния капитал, който считат за адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които са или могат да бъдат изложени.“

Вътрешен преглед и валидиране

Вътрешният преглед обхваща широк диапазон от механизми за контрол, оценки и доклади, които имат за цел да гарантират, че стратегиите, процесите и методологиите, свързани с ВААК, остават надеждни, изчерпателни, ефикасни и пропорционални.

Като част от вътрешния преглед валидирането обхваща процеси и дейности, с които се оценява дали методологиите за количествено определяне на риска и данните за рисковете на институцията обхващат задоволително съществените аспекти на риска. Очаква се, по пропорционален начин, валидирането на методологиите за количествено определяне на риска да се провежда

независимо и съобразно с принципите в основата на съответните стандарти, установени за вътрешните модели по Стълб I.

Система от лимити

Документирана и йерархично устроена система от лимити, установена съгласно цялостната стратегия и склонност за поемане на риск на институцията, за да се гарантира, че рисковете и загубите могат да бъдат ограничени по ефикасен начин в съответствие с концепцията за капиталова адекватност. Очаква се системата от лимити да наложи ефикасни граници за поемане на риск – например за различни видове риск, структурни звена, продукти и групи.

Управленски действия

Действия, предприети от ръководния орган за поддържане на капитала на адекватни равнища, т.е. в рамките на склонността за поемане на риск⁵² – например набиране на капитал.

Управленски буфер

Количество капитал над регулаторния и надзорния минимум и вътрешните капиталови прагове, които институцията смята за необходими, за да следва устойчиво своя бизнес модел и да запази гъвкавостта си по отношение на потенциални бизнес възможности, без да застрашава своята капиталова адекватност.

Съществен риск

Свързан с капитала низходящ риск, който според вътрешните определения на институцията оказва съществено въздействие върху нейния цялостен рисков профил и поради тази причина може да засегне нейната капиталова адекватност.

Средносрочен времеви хоризонт

Времеви хоризонт, обхващащ тенденции в краткосрочен и средносрочен план. Очаква се той да обхваща капиталовата позиция най-малко през следващите три години.

Нормативна перспектива

Многогодишна перспектива за ВААК, от която институцията управлява своята капиталова адекватност, като гарантира, че е в състояние да изпълнява всички свои свързани с капитала правни и надзорни изисквания, както и да се справя с други вътрешни и външни капиталови ограничения на текуща основа.

Пропорционалност

Принцип в член 73 от ДКИ IV, според който ВААК трябва да бъде пропорционален на естеството, мащаба и сложността на дейността на институцията.

⁵² За повече указания вижте Раздел 4.8.2 „Управленски действия“ от Насоки на ЕБО относно стрес-тестването на институциите (EBA/GL/2018/04).

План за възстановяване

План, изготвен и поддържан от институцията в съответствие с член 5 от Директивата за възстановяване и реструктуриране на банки (ДВПБ)⁵³.

Обратен стрес тест

Стрес тест, който изхожда от установяването на предварително определен резултат (нежизнеспособност на бизнес модела) и след това изследва сценарии и обстоятелства, които биха могли да доведат до този резултат.

Декларация за склонността за поемане на риск

Официална декларация, в която ръководният орган изразява възгледите си относно размера и видовете риск, които институцията е склонна да поеме, за да изпълни своите стратегически цели.

Хоризонт на риска

Хоризонтът на риска е времеви период, за който се извършва оценка на риска. Обикновено от икономическа перспектива хоризонтът на риска е една година.

Процес на идентифициране на рисковете

Редовен процес, който институцията използва, за да идентифицира рискове, които са или биха могли да бъдат съществени за нея.

Списък на рисковете

Списък на идентифицираните рискове и техните характеристики. Списъкът на рисковете е резултат от процес на идентифициране на рисковете.

Количествено определяне на риска

Процесът по придаване на количествено изражение на идентифицираните рискове посредством разработване на методологии и тяхното използване с цел да се определят стойности за рисковете и да се способства за сравнение между рисковете и наличния капитал на институцията.

Таксономия на рисковете

Категоризация на различни видове риск/рискови фактори, чрез която институцията оценява, агрегира и управлява рисковете по последователен начин посредством обща терминология и графично представяне на рисковете.

Толерантност към риск

Видове риск и техните равнища, които институцията приема/понася, без да се излага на тях умишлено.

⁵³ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

Съкращения

БКБН	Базелски комитет за банков надзор	МСП	Максимална сума за разпределяне
ДВПБ	Директива за възстановяване и реструктуриране на банки	МИПЗ	Минимално изискване за собствен капитал и приемливи задължения
БСК1	Базов собствен капитал от първи ред	НКО	Национален компетентен орган
ДКИ IV	Директива за капиталовите изисквания	P2G	Насоки за капитала по Стълб II
ЕБО	Европейски банков орган	ПНПО	Процес по надзорен преглед и оценка
ЕЦБ	Европейска централна банка	ЕНМ	Единен надзорен механизъм
СФС	Съвет за финансова стабилност	ОРЕ	Обща рискова експозиция
ВААК	Вътрешен анализ на адекватността на капитала	ЦПВМ	Целеви преглед на вътрешните модели
ВААЛ	Вътрешен анализ на адекватността на ликвидността		

© Европейска централна банка, 2018 г.

Пощенски адрес 60640 Frankfurt am Main, Germany
Телефон +49 69 1344 0
Уебсайт www.ecb.europa.eu

Всички права запазени. Разрешава се възпроизвеждането с образователна и нетърговска цел при изрично позоваване на източника.